

TOISIN SANOEN

Opetussarja Jeesuksen vertauksista

Opetukset pidetty Jyväskylässä Leipäsunntai -tilaisuuksissa keväällä 2005

Opettaja pastori Jarmo Sormunen

Opetus 1

JANOTTAAKO?

JOHDANTO:

Meistä saattaa joskus tuntua, ettei kukaan välitä siitä, mitä meille kuuluu.

Joudumme kantamaan yksin taakkaamme. Eikö Jumalakaan välitä?

Tai kun käsittämätön luonnonkatastrofi leikkaa poikki kymmenien tuhansien ihmisten elämän, moni epäilee Jumalan voimaa tai jopa haluaan auttaa.

Onko Jumala kiinnostunut meistä?

Hän tekee kaikkensa rakastaakseen meidät lähelleen. Niinpä se mitä Aasiassa viime tapaninpäivänä sattui, on saanut sadat tuhannet kysymään itseltään: "Olisinko minä ollut valmis?"

Jumala on valmis astumaan meidän alueellemme, häiritsemään meidän rauhaamme. Hän on valmis näkemään vaivaa. Hän on valmis tulemaan sinnekin, mihin kukaan ihminen ei suostu. Hän on valmis rakastamaan sitäkin, jota muut väistävät.

1. VALMIS KOHTAAMAAN IHMISEN?

Jh 4:1-6

Kun nyt Herra sai tietää fariseusten kuulleen, että Jeesus teki opetuslapsiksi ja kastoi useampia kuin Johannes - vaikka Jeesus ei itse kastanut, vaan hänen opetuslapsensa - jätti hän Juudean ja meni taas Galileaan. Mutta hänen oli kuljettava Samarian kautta.

Niin hän tuli Sykar nimiseen Samarian kaupunkiin, joka on lähellä sitä maa-aluetta, minkä Jaakob oli antanut pojalleen Joosefille. Ja siellä oli Jaakobin lähde. Kun nyt Jeesus oli matkasta väsynyt, istui hän lähteen reunalle. Ja oli noin kuudes hetki."

Evankelista Johannes näkee Jeesuksen toiminnassa tarkan suunnitelman - tilanteisiin ei vain ajauduttu. Vaan homma oli Jumalan hallinnassa koko ajan.

Jeesus oli nyt huomattu Juudeassa ja se riitti tässä vaiheessa. Pitempi viipyminen olisi vienyt liian aikaiseen konfliktiin juutalaisten johtajien kanssa. Toisaalta se olisi saattanut myös synnyttää turhan vastakohta-asetelman Johanneksen ja Jeesuksen toiminnan välille. Jeesus väisti. Oli parempi lähteä pohjoiseen kuin jäädä Jerusalemiin.

Jerusalemistä Galileaan kulki ainakin kaksi reittiä. Niistä suurempi vei Samarian alueen halki ja toinen taas kiersi tuon alueen Jordan -joen toiselta puolen. Juutalaiset valitsivat yleensä itäisen, pitemmän reitin, välttääkseen kosketusta harhaoppisten ja saastaisina pidettyjen samarialaisten kanssa.

Samarialla ei ollut näihin aikoihin omaa erillistä asemaa roomalaisessa hallinnossa vaan se oli osa Juudean provinssia. Väestö oli hyvin kirjavaa monikulttuurista sekakansaa. Juutalaiset halveksivat heitä "puolipakanoina". Osaksi tästäkin syystä Samariassa kehittyi oma synkretistinen uskonnollinen järjestelmä. Sen keskuspaikka oli Garissimin vuori. Samarialaisetkin uskoivat Aabrahamin, Iisakin ja Jaakobin Jumalaan. Hekin odottivat Messiasta, joka tosin oli enemmän profeetta ja lain antaja kuin hallitsija. Sillä heidän Raamattunsa sisälsi vain viisi Mooseksen kirjaa. Samariassa oli kuitenkin voimakasta Messias-odotusta. Maaperä oli muokattu evankeliumia varten. Jo pelkällä reittivalinnallaan Jeesus osoitti Jumalan rakkauden ulottuvan kaikkiin ihmisiin rotuun, ihonväriin ja sukupuoleen katsomatta.

Sovellutus:

Olemmeko me valmiit kulkemaan niiden kautta, jotka eivät ajattele hengellisistä asioista aivan samoin kuin me? Jyväskylässä asuu ainakin 60000-70000 ihmistä, jotka eivät tunne Kristusta henkilökohtaisesti. On suuri kiusaus ohittaa heidät ja elää niin kuin kaikki olisi hyvin. Kuitenkin kymmenittäin jyväskyläläisiä kulkee viikoittain kadotukseen. Rakastammeko näitä naapureitamme, ystäviämme ja sukulaisiamme niin, että olemme valmiit ottamaan riskin tulla väärinymmärretyksi? Olemmeko valmiita kertomaan hyvän sanoman silloin kun siihen tulee tilaisuus? Se voi edellyttää suun avaamista kahvikeskustelussa, kun joku kysyy miksi Jumala salli Aasian turman. Se saattaa johtaa siihen, että meitä pidetään tiukkapipoina. Mutta se saattaa johtaa myös siihen, että joku ystävistämme alkaa etsiä Kristusta. Sillä kaipaus siihen on jo olemassa jokaisessa sydämessä.

Sykar -niminen kaupunki sijaitsi kulkureitin varrella. Alue kuului perinteisesti Joosefin heimolle, 1Ms 48:21-22. Jaakob oli kyläläisille merkittävä hahmo. Lähde, jonka ympärille koko kylä oli syntynyt, oli aikoinaan Jaakobin kaivattama. Jaakob oli samarialaisten patriarkka numero yksi. Joosefin luut on haudattu muutaman sadan metrin päähän kaivosta. Seutu oli uskonnollisesti hyvin pyhää aluetta.

Oli keskipäivä ja aurinko paahtavimmillaan. Jeesus oli väsynyt ja janoinen. Vaikka Hän on Jumala, ei Hän ihmisenä ollut normaalien lainalaisuuksien ulkopuolella. Tällaisissa tilanteissa yleensä opetuslapset ammensivat Mestarilleen vettä, mutta nyt he olivat hankkimassa syötävää. Olosuhteet kohtaamiselle olivat valmiit.

Sovellutus:

Jumala valmistaa tänäänkin tilanteet kohtaamiselle. Esim. poika festareilla. Monet miettivät juuri nyt hengellisiä asioita. Jos pyydämme olla Jumalan käytössä, Hän johdattaa meitä tällaisten ihmisten luo.

2. JOKAINEN JANOAA

Jh 4:7-15

Niin tuli eräs Samarian nainen ammentamaan vettä. Jeesus sanoi hänelle: »Anna minulle juoda». Sillä hänen opetuslapsensa olivat lähteneet kaupunkiin ruokaa ostamaan.

Niin Samarian nainen sanoi hänelle: »Kuinka sinä, joka olet juutalainen, pyydät juotavaa minulta, samarialaiselta naiselta?» Sillä juutalaiset eivät seurustele samarialaisten kanssa. Jeesus vastasi ja sanoi hänelle: »Jos sinä tietäisit Jumalan lahjan, ja kuka se on, joka sinulle sanoo: 'Anna minulle juoda', niin sinä pyytäisit häneltä, ja hän antaisi sinulle elävää vettä.»

Nainen sanoi hänelle: »Herra, eipä sinulla ole ammennusastiaa, ja kaivo on syvä; mistä sinulla sitten on se elävä vesi? Et kai sinä ole suurempi kuin meidän isämme Jaakob, joka antoi meille tämän kaivon ja joi siitä, hän itse sekä hänen poikansa ja karjansa?» Jeesus vastasi ja sanoi hänelle: »Jokainen, joka juo tätä vettä, janoaa jälleen, mutta joka juo sitä vettä, jota minä hänelle annan, se ei ikinä janoa; vaan se vesi, jonka minä hänelle annan, tulee hänessä sen veden lähteeksi, joka kumpuaa iankaikkiseen elämään». Nainen sanoi hänelle: »Herra, anna minulle sitä vettä, ettei minun tulisi jano eikä minun tarvitsisi käydä täällä ammentamassa».

Yleensä naiset tulivat kaivolle ryhmässä. Tämän naisen kyseenalainen maine oli ilmeisesti syynä siihen, että hän oli liikkeellä yksin ja sellaiseen aikaan, jolloin kukaan muu ei kanneskellut painavia vesiastioita.

Jeesus puhutteli naista ja pyysi palvelusta. Tämä oli hyvin epätavallista juutalaiselta mieheltä. Muodollisena syynä oli se, ettei Jeesuksella ollut itsellään astiaa. Mutta todellisuudessa Jeesus halusi kohdata tuon naisen.

Nainen itse yllättyi Jeesuksen käytöksestä. Ei ollut yleisesti soveliasta miehen puhutella julkisesti naista, saati tuntemattomia, saati juutalaisen samarialaista. Lisäksi rabbinistiset säädökset kielsivät

juutalaiselta yhteisen astian käyttämisen samarialaisen kanssa. Siitä saastui.

Saatuan naisen huomion Jeesus herätti hänessä uteliaisuuden: "Jos tietäisit, kuka minä olen, sinun shokkisi olisi vieläkin suurempi! Silloin se olisit sinä, joka pyytelisit juotavaa, enkä minä!"

Sanontaa 'elävä vesi' käytettiin juoksevasta vedestä. Se ei ollut seisovaa ja siten saastunutta vettä. Mutta Jeesus käyttää sitä kaksoismerkityksessä.

Arkeologien mukaan Jaakobin kaivo oli yksi Lähi-Idän syvimpiä. Niinpä naisen kysymys oli järkevää: "Mitenkäs Sinä ammentaisit ilman astiaa?" Jos Jeesus mukamas pystyisi ammentamaan vettä ilman astiaa, Hänen pitäisi olla Jaakobiakin suurempi, jonka kuitenkin täytyi kaivaa syvälle vettä saadakseen. Jeesuksen sanat kuulostivat naisesta ilmeisesti lähinnä huvittavilta.

Jeesus vastasi naiselle: "Jaakobin lähteen vesi tyydyttää vain hetkisen. Nääntymys ja uupumus yllättävät taas. Mutta minun antamani vesi tyydyttää sinun sisäisen, hengellisen janosi." Jeesuksen 'elävä vesi' ei ainoastaan veisi janoa, vaan synnyttäisi juojansa sisimpään lähteen, josta pulppuaa ikuisen elämän vettä. Taustalla on VT:n profeettojen kuvakieli pelastuksen vedestä, esim. Jes 55:1,2; 12:3; 49:10.

Nainen vastaa jälleen luonnollisella tasolla ymmärtämättä Jeesuksen vertausta. "Olishan se mukavaa, kun ei tarttis täällä hypätä!" Hän ei ymmärtänyt, mitä Jeesus tarkoitti elävällä vedellä. Mekään emme ymmärtäisi, ellei Jeesus olisi ilmoittanut sen merkitystä toisaalla. Johanneksen evankeliumin seitsemännessä luvussa luemme: Jh 7:37-39: "Mutta juhlan viimeisenä, suurena päivänä Jeesus seisoi ja huusi ja sanoi: »Jos joku janoaa, niin tulkoon minun tyköni ja juokoon. Joka uskoo minuun, hänen sisimmästään on, niinkuin Raamattu sanoo, juokseva elävän veden virrat.» Mutta sen hän sanoi Hengestä, joka niiden piti saaman, jotka uskoivat häneen; sillä Henki ei ollut vielä tullut, koska Jeesus ei vielä ollut kirkastettu."

Jeesuksella oli tätä opettaessaan mielessään seitsemänpäiväinen lehtimajanjuhla, jonka viimeisenä päivänä Hän nämä sanat lausui. Juhlan jokaisen päivän aamuna papit olivat täyttäneet kultaisen kannun Siiloan lammikon vedellä. Ylimmäisen papin johtamassa juhlallisessa kulkueessa se oli viety temppeleihin. Saattueen kulkiessa temppelein sisemmän, ns. Vesiportin läpi, kuului kolme 'sopar'-torven puhallusta. Pappien kiertäessä polttouhrialttarin ympäri temppeleikuoro lauloi Hallel-hymniä psalmeista 113-118. Kuoron päästyä Psalmiin 118 jokainen pyhiinvaeltajamies heilutti oikeassa kädessään myrtin oksaa vasemman käden kohottaessa sitrus-hedelmiä (kootun sadon merkinä). Samalla kaikki huusivat kolme kertaa: "Kiittäkää Herraa!" Vesi uhrattiin aamu-uhrin ja päivittäisen viinijuomauhrin kanssa alttarille kauniista maljoista. Tällä uhrilla muisteltiin sitä, miten Jumala piti huolta kansansa vedestä erämaassa. Samalla sillä viitattiin Jumalan Hengen vuodattamiseen lopun aikana, Messiaan aikana.

Tämän rituaalin lisäksi Jeesus viittasi näillä sanoilla Jesaja 55:1:een ja sanoi: "Tulkaa minun tyköni kaikki janoiset ja juokaa!" Selvemmin ei voisi enää 'vihjata'! "Minä olen se Elävä Vesi, joka pelasti teidän isänne erämaassa", Jeesus sanoi, "Minä olen se vesi, jota te saitte kalliosta. Minä pelastan teidät synnin erämaasta ja annan teille elävää vettä!"

Samalla Jeesus syvensi kuvaa ja sanoi, että ihmisestä itsestään tulee kuin lähde. Vrt. Jh 4:14. "Jos tätä juot, Sinusta tulee lähdeihminen. Sinun elämäsi kautta monet kuulevat minun ääneni. Sinun käsiesi kautta monet saavat avun. Sinun sanojesi kautta monet kuulevat evankeliumin ja uskovat minuun." Johannes tulkitsee ja soveltaa Jeesuksen tarkoittaneen "elävällä vedellä" Pyhää Henkeä, joka tulee Ihmisen sydämeen uskoontulon hetkellä. Pyhä Henki saa aikaan ihmisessä uutta elämää. Hän haluaa tehdä Sinustakin lähdeihmisen, jonka lähellä on hyvä olla ja joka kirkastaa Jeesusta. Sovellutus:

Meidän suurin tarpeemme ei ole materiaalien tai ajallisten tarpeiden tyydyttäminen. Meillä on sisäinen jano, kaipuu Jumala luokse. Sisimmässämme on syllisyyden musta aukko, joka huutaa Jumalaa. Sisimpämme rauhoittuu vasta Hänen yhteydessään. Jeesuksen anteeksiantamus on se, mitä Sinä kaipaat. Ja se Sinut tyydyttää, uudelleen ja uudelleen.

Pyhä Henki saa meidät turvaamaan Kristukseen. Hän kuiskaa sisimmässämme uudelleen ja uudelleen: 'Jeesus on sovittanut syntisi! Katso hyvä ihminen Jeesukseen!' Kun me saamme maistaa tätä juotavaa, haluamme sitä lisää. Mutta toisin kuin monet muut juomat, siitä ei tule krapulaa vaan se eheyttää ja vahvistaa meidän sisintämme. Meistä itsestämme tulee Pyhän Hengen lähteitä,

ihmisiä, joiden elämä virvoittaa ja auttaa toisiakin Jeesuksen yhteyteen.

Tullakseen osalliseksi ikuisesta elämästä, naisen täytyi kuitenkin kohdata totuus itsestään ja syyllisyydestään. Siksi Jeesus johtaa keskustelun 'henkilökohtaisuuksiin'.

3. TOTUUS ENSIN

Jh 4:16-24

Jeesus sanoi hänelle: »Mene, kutsu miehesi ja tule tänne». Nainen vastasi ja sanoi: »Ei minulla ole miestä». Jeesus sanoi hänelle: »Oikein sinä sanoit: 'Ei minulla ole miestä', sillä viisi miestä sinulla on ollut, ja se, joka sinulla nyt on, ei ole sinun miehesi; siinä sanoit totuuden.»

Nainen sanoi hänelle: »Herra, minä näen, että sinä olet profeetta. Meidän isämme ovat kumartaen rukoilleet tällä vuorella; ja te sanotte, että Jerusalemissa on se paikka, jossa tulee kumartaen rukoilla.» Jeesus sanoi hänelle: »Vaimo, usko minua! Tulee aika, jolloin ette rukoile Isää tällä vuorella ettekä Jerusalemissa. Te kumarratte sitä, mitä ette tunne; me kumarramme sitä, minkä me tunnemme. Sillä pelastus on juutalaisista.

Mutta tulee aika ja on jo, jolloin totiset rukoilijat rukoilevat Isää hengessä ja totuudessa; sillä senkaltaisia rukoilijoita myös Isä tahtoo. Jumala on Henki; ja jotka häntä rukoilevat, niiden tulee rukoilla hengessä ja totuudessa.»

Jeesus osoitti näkevänsä naisen läpi, tuntevansa hänen salaisimmankin elämänsä. Naisen elämän suurimmat ongelmat olivat seksuaalisella alueella, suhteissa miehiin. Jeesuksen sanat pysähdyttivät hänet. Tuo mies tiesi ja tunsikin hänen elämänsä.

Sovellutus:

Moni ihminen on säikähtänyt ja pysähtynyt tajutessaan Jumalan tietävän kaiken. Jeesus nimittäin tuntee Sinunkin elämäsi kipeimmät alueet. Kun Hän tarttuu niihin, se sattuu, mutta se vapauttaa.

Nainen ei murtunut heti, vaan vyörytti intellektuaalisen kysymyksen Jeesukselle. Hän ikään kuin koetteli Jeesusta. Vanha kiistakysymys oikeasta rukouspaikasta oli siihen sopiva. Juutalaisten mukaan Jerusalemi oli Jumalan kohtaamisen paikka, samarialaisten mukaan Garissimin vuorella sijainnut temppeli. Jeesuksen vastaus riisui vastaväitteet: 'Tässä kysymyksessä juutalaiset ovat olleet oikeassa. Mutta sillä ei ole enää merkitystä, sillä nyt jokaisella on mahdollisuus päästä Jumalan yhteyteen. Evankeliumin myötä rukous ja pelastus eivät ole sidotut paikkaan. Tärkeintä ei ole se, miten tai missä rukoilet, vaan asenteesi, jolla rukoilet. Tärkeintä on totuudessa ja hengessä, Jumalan tahdon mukaan rukoileminen.'

Sovellutus:

Joskus ihmisten teologiset kysymykset ovat yrityksiä vaihtaa puheenaihetta. Usein niihin liittyy todellinen ongelma. On tärkeää vastata kaikkiin kysymyksiin, eikä huitaista: 'Usko vaan, älä kysele!' Mutta on tärkeää nähdä myös niiden taakse.

4. NAISEN TODISTUS JA SEN SEURAUUS

Jh 4:25-30, 39-42

Nainen sanoi hänelle: »Minä tiedän, että Messias on tuleva, hän, jota sanotaan Kristukseksi; kun hän tulee, ilmoittaa hän meille kaikki». Jeesus sanoi hänelle: »Minä olen se, minä, joka puhun sinun kanssasi». Samassa hänen opetuslapsensa tulivat; ja he ihmettelivät, että hän puhui naisen kanssa.

Kuitenkaan ei kukaan sanonut: »Mitä pyydät?» tai: »Mitä puhelet hänen kanssaan?»

Niin nainen jätti vesiastiansa ja meni kaupunkiin ja sanoi ihmisille: »Tulkaa katsomaan miestä, joka on sanonut minulle kaikki, mitä minä olen tehnyt. Eihän se vain liene Kristus?» Niin he lähtivät kaupungista ja menivät hänen luoksensa.

Ja monet samarialaiset siitä kaupungista uskoivat häneen naisen puheen tähden, kun tämä todisti: »Hän on sanonut minulle kaikki, mitä minä olen tehnyt». Kun nyt samarialaiset tulivat hänen luoksensa, pyysivät he häntä viipymään heidän luonaan; ja hän viipyi siellä kaksi päivää. Ja vielä paljo useammat uskoivat hänen sanansa tähden, ja he sanoivat naiselle: »Emme enää usko sinun puheesi tähden, sillä me itse olemme kuulleet ja tiedämme, että tämä totisesti on maailman Vapahtaja».

Nainen ymmärsi Jeesuksen viittaavaan Messiaan aikaan. Samarialaiset odottivat Messiasta, mutta ei kuningas-, vaan profeetta-messiasta. (He eivät tunnustaneet kanonisiksi muita kuin Mooseksen kirjat.)

Jeesuksen sanat ovat harvinaisen suorat. Minä olen se Messias, jota tekin olette odottaneet! Sanat vaikuttivat naiseen. Hän jätti askareensa kesken ja juoksi kaupunkiin. Jossain määrin siihen vaikuttivat myös opetuslapset, jotka eivät ymmärtäneet sitä, että Jeesus puhui näin pahamaineisen ihmisen kanssa.

'Voisikohan tämä olla Messias...?' Naisen kysymyksen asettelu saattoi johtua mahdollisesta epäuskosta ja dogmaattisesta paineesta. Olihan hän nainen ja vielä huonomaineinen. Hän koki: 'Jeesus näkee minun elämäni läpi!' Hän kertoi sen myös muille. Se riitti huomion herättämiseen. Naisen todistus oli voimakas. Monet uskoivat Jeesuksen messiaanisuuteen ainakin jossain määrin. Mutta tavattuun Hänet he vakuutuivat henkilökohtaisesti.

Sovellutus:

Ihminen voi uskoa 'äidin Jeesukseen', 'isän Jeesuksen', 'vaimon tai miehen Jeesukseen'. Me voimme auttaa toista Jeesuksen luo, mutta emme voi antaa henkilökohtaista uskon suhdetta. Mutta kohdatessamme Hänet, joka tuntee kaiken meidän elämästämme ja saatuaamme syntimme anteeksi, Hänestä tulee 'minun Jeesukseni'.

UUTTA VAI VANHAA?

JOHDANTO:

Ihmisten uskonnolliset ennakkokäsitykset ovat melko tiukassa. Rakennamme jokainen jonkinlaisen uskonnollisen järjestelmän, jonka kanssa pystymme elämään - olkoon se miten looginen tai epäjohdonmukainen tahansa. Mutta joka tapauksessa kaikilla ihmisillä on sellainen - tiedostaen tai tiedostamattaan.

Kun ihminen kohtaa evankeliumin, joutuu hänen oma uskonnollinen rakennelmansa aina kriisiin. Se on aina enemmän tai vähemmän ristiriidassa Jeesuksen opetuksen kanssa.

1. FARISEUSTEN PAINeita

Lk 5:30-32

30. Niin fariseukset ja heidän kirjanoppineensa napsivat hänen opetuslapsiansa vastaan ja sanoivat: "Miksi te syötte ja juotte publikaanien ja syntisten kanssa?" 31. Jeesus vastasi ja sanoi heille: "Eivät terveet tarvitse parantajaa, vaan sairaat. 32. En minä ole tullut kutsumaan vanhurskaita, vaan syntisiä parannukseen."

Farisealainen uskonnollisuus ja Jeesuksen opetus iskivät tuon tuostakin yhteen. Fariseukset edustivat aikansa uskonnollista eliittiä. Monet heistä olivat todellisia lain asiantuntijoita, kirjanoppineita. He halusivat tehdä uskostaan Jumalaan täyttä totta ja yrittivät noudattaa Mooseksen lakia kirjaimellisesti. Sen lisäksi he ottivat noudattaakseen monia lakia tulkitsevia ja siitä kehitettyjä perinnäissääntöjä. Heille Jumalan palveleminen oli sääntöjen ja pyhien tapojen noudattamista. Mooseksen lain kirjaimellinen totteleminen oli pelastuksen ehto.

Katsellessaan Jeesusta ja hänen opetuslastensa elämää he närkästyivät. Jeesus rikkoi perinnäissääntöjä ja monien mielestä Mooseksen lakiakin. Luukkaan evankeliumin 5. luvussa näemme Jeesuksen aterioivan Leevi -nimisen publikaanin, tullimiehen kodissa yhdessä monenkirjavan porukan kanssa. Leevi oli juuri pelastunut ja saanut syntinsä anteeksi. Fariseuksia tuossa juhlatalossa ei tietenkään ollut mukana, sillä tuollaisestahan saastui, mutta he olivat tarkkailleet Jeesusta ja Hänen opetuslapsiaan jo monia päiviä kauempaa. Nytkin he odottivat ulkopuolella. Kun opetuslapset sitten tulivat ulos Leevin eli Matteuksen talosta, fariseukset tulivat kuin sakaalit heidän kimppuunsa ja penäsivät hyvää selitystä heidän käyttäytymiselleen. Miten uskonnollisena johtajana pidetyn miehen seuraajat saattoivat olla läheisessä yhteydessä julkisyntisten kanssa?

Vaikka fariseusten kysymys oli esitetty opetuslapsille, tuli Jeesus keskusteluun mukaan ja vastasi heille tilanteeseen käänteisesti sopivalla vertauskuvalla. Matteus kirjoittaa Jeesuksen sanat näin: "Eivät terveet tarvitse parantajaa, vaan sairaat. Mutta menkää ja oppikaa, mitä tämä on: 'Laupeutta minä tahdon enkä uhria'. Sillä en minä ole tullut kutsumaan vanhurskaita, vaan syntisiä." Mt 9:12-13

Fariseukset olivat juuri niitä, jotka ajattelivat olevansa vanhurskaita, vahvoja ja terveitä. He juuri pitivät syntisiä ja publikaaneja sairaina. Jeesus vertasi nyt itseään lääkäriin, jonka tehtävä oli parantaa sairaita. Joten oli johdonmukaista, että lääkäri on tekemisissä potilaidensa, syntisten kanssa. Samalla Jeesus painoi sormensa fariseusten uskonnollisuuden ytimeen. Heille jumalasuhteessa oli tärkeintä tehdä oma velvollisuutensa, uhrata elämänsä Hänelle. He olivat

kuitenkin unohtaneet rakkauden, laupeuden, jota ilman mistään uhrista tai kuuliaisuudesta ei ole mitään hyötyä. Jeesus ikään kuin sanoi: "Fariseukset, teidän uskonnollisuudestanne ei ole mitään hyötyä niin kauan kuin te estätte syntisiltä pääsyn Jumalan tykö. Te ajattelette olevanne terveitä, mutta olette parantumattomasti sairaita, koska ette ymmärrä vaivaanne."

Sovellutus:

Kun ihminen on sairas, hän on siitä yleensä hyvin tietoinen. (Ainakin suomalainen mies...) Ja niin on koko lähiympäristö. Mutta joskus potilas kieltää sairautensa eikä suostu parannettavaksi. Hän ei mene terveyskeskukseen eikä ota lääkkeitään. Hän kokee sairautensa jotenkin häpeälliseksi tai ei etujen menettämisen pelossa halua myöntää sitä. Pahimmillaan tällaisen ihmisen korjaa liian aikainen kuolema.

On hyvä, että ihminen myöntää sairautensa ja hakee siihen apua. Onnellinen on se ihminen, joka tietää olevansa syntisairas, joka menee taivaallisen lääkärin luokse, joka saa oikeaa lääkettä sairauteensa. Olemme kaikki syntisairaita. Taivaallinen lääkäri tahtoi meidän tiedostavan sairautemme ja hakeutuvan Hänen parannettavakseen. Jos Sinä koet olevasi syntisairas, olet hyvällä paikalla. Jumala haluaa antaa Sinulle maailman parasta lääkettä, syntien anteeksiantamuksen. Lähetysthistoria tuntee monia tilanteita, joissa lähetyslääkärit olisivat voineet parantaa lääkkeillä tulehduksia ja bakteerien aiheuttamia sairauksia, mutta paikalliset poppamiehet eivät sallineet sitä. Uudet lääkärit uhkasivat heidän valtaansa ja uskonnollista asemaansa. Samasta syystä fariseukset vastustivat Jeesusta ja Hänen sanomaansa.

2. KYSYMYS PAASTOSTA

Lk 5:33-34

33. Niin he sanoivat hänelle: "Johanneksen opetuslapset paastoavat usein ja pitävät rukouksia, samoin fariseustenkin, mutta sinun opetuslapsesi syövät ja juovat". 34. Jeesus sanoi heille: "Ettehan voi vaatia häävieraita paastoamaan silloin, kun ylkä on heidän kanssaan? 35. Mutta päivät tulevat, jolloin ylkä otetaan heiltä pois, ja silloin, niinä päivinä, he paastoavat."

Jeesuksen vertauksissa on nähtävissä yleensä aivan tietty rakenne. Voimme erottaa niistä taustan eli tilanteen, jossa Jeesus sanansa sanoo. Toiseksi niissä on aina jokin ongelma, johon Jeesukselta odotetaan ratkaisua. Kolmanneksi Jeesuksen vertaus antaa vastauksen tuohon ongelmaan. Tässä tilanteessa fariseusten jatkuva kriittinen tarkkailu ja arvosteleva suhtautuminen Jeesukseen muodostivat tuon taustan. Akuutti ongelma, jonka fariseukset nostivat esiin, koski paastoamista. Juuri säännölliset viikoittaiset ja kuukausittaiset paastot olivat olennainen osa heidän hurskauttaan. Mooseksen laki ei edellyttänyt kuin yhden paaston viettämistä, Suuren Sovintopäivän yhteydessä (3Ms 23:27 Saman seitsemännen kuun kymmenentenä päivänä on sovituspäivä. Kokoontukaa silloin pyhään juhla kokoukseen, paastotkaa ja uhratkaa Herralle tulihuri.) Omiin perinnäissääntöihinsä nojaten fariseukset olivat kuitenkin ottaneet noudatettavakseen paastopäivän kahdesti viikossa (Mlk 18:12). He halusivat osoittaa sillä oman antautumisensa Jumalalle. Ilmeisesti tätä samaa tapaa noudattivat myös Johanneksen opetuslapset, paastoaminen kun auttaa keskittymään kokonaisvaltaisesti rukoukseen. Fariseukset vetivät Johanneksen opetuslapset mukaan kuvaan ilmeisesti vain vahvistaakseen omia tarkoituseriään - ei siksi että olisivat jakaneet näiden motiivit paastoamisessa. Huom! Fariseukset eivät sanoneet: "...mutta Sinun opetuslapsesi eivät paastoa..." vaan "Sinun opetuslapsesi syövät ja juovat..."

Jeesus ei suostu vertailemaan opetuslapsiaan ja Johanneksen opetuslapsia toisiinsa. Sen sijaan hän osoittaa kuvalla häistä, että näiden kahden profetan ja heidän seuraajiensa tilanne on aivan erilainen. Jeesus on kuin sulhanen, joka viettää erikoista aikaa ystäviensä kanssa. Yhtä mieletöntä kuin häävieraiden oli paastota häiden aikaan, yhtä mieletöntä oli edellyttää Jeesuksen opetuslapsilta fariseusten kaltaista lakihurskautta.

Jeesus ei näe paastoamista mekaanisena järjestelyinä, jota ohjaavat tietyt viikonpäivät. Sitä,

paastoaako Jumalan lapsi vai ei , tulisi ohjata elämän olosuhteet. On aika paastota ja aika olla paastoamatta. Paasto oli ja on luonnollinen asia erityisesti murheen, kriisin ja vaikeiden ratkaisujen aikana. Profeetallisesti Jeesus lisäsi, että kyllä se paastoamisenkin aika vielä opetuslapsille koittaisi. Sitten kun Jeesus otettaisiin pois, silloin hekin paastoaisivat.

Sovellutus:

Mikä on uskonnon ja uskon ero? Uskonto on järjestelmä, jota noudattamalla ajatellaan saatavan yhteys Jumalaan. Tuota yhteyttä ajatellaan pidettävän yllä suorittamalla määrättyjä rituaaleja määrättyinä aikoina ja määrättyllä tavalla. Se, mitä Jumala tai jumalat Sinusta ajattelevat, riippuu kokonaan siitä, miten Sinä onnistut noiden sääntöjen noudattamisessa.

Uskossa on kyse ihan muusta. Se on luottamussuhde Jumalaan, joka vaikuttaa aktiivisesti minun elämäni, joka reagoi, joka vastaa ja joka ennen kaikkea rakastaa minua.

Siksi saamme kysyä itseltämme, paastoammeko me, rukoilemmeko me, ylistämmekö me, luemme me Raamattua, todistammeko me Vapahtajasta siksi, että niin kuuluu tehdä? Vai siksi, että tahdomme sitä ja se on meille ja läheisillemme hyväksi?

Muistan monia tilanteita, joissa olen rystyset valkoisina puristanut junan penkkiä ja miettinyt, että minun täytyy kertoa tuolle ihmiselle Jeesuksesta, muuten minun käy huonosti, muuten en täytä mittaa, muuten Jumala rankaisee minua jollakin tavalla. Sen sijaan, että mieltäisin, miten tuon toisen käy ellen kerro Jeesuksesta ...

3. UUSI USKO

Lk 5:36-39

36. Ja hän sanoi heille myös vertauksen: "Ei kukaan leikkaa uudesta vaipasta paikkaa ja pane vanhaan vaippaan; muutoin hän rikkoo uuden vaipan, eikä uudesta vaipasta otettu paikka vanhaan sovi.

Jeesus vastasi fariseusten uskonnollisuuden ydinongelmaan jälleen vertauksilla. Vanha lakiuskonnollisuus ja uusi armonevangeliumi olivat yhteen sovittamattomat.

Oletko koskaan yrittänyt paikata farkkuja? Tiedäthän miten jamesit, levikset tai wranglerit kuluivat polvista. Minun nuoruudessani oli muodikasta paikata polvet ja takapuoli toisista farkuista otetuilla tummemmilla kangaspaloilla. Mutta jos paikka oli otettu pesemättömistä tai vain muutaman kerran pestyistä farkuista, tulos oli surkea. Uusi farkkupaikka repi rikki vanhan kankaan. Uusi kangas kutistuu, vanha ei enää. Se on jokaisen vaateen paikkaajan perussääntö.

Yhtä huonosti kuin uusi kangas sopii vanhan paikaksi, yhtä huonosti sopii armon evangeliumi juutalaiseen tai mihin tahansa muuhunkaan lakihurskauteen. Itseensä ja omaan voimaansa turvaavalle ihmiselle on loukkaavaa se, että armoa ei voi ansaita.

Tähän törmää kaikissa uskonnoissa. Jos Jumalan tai jumalien hyväksyntää ei voi ansaita, hänet tai heidät yritetään lahjoa tai jopa petkuttaa. Mutta omaa kadotettua tilaa ei sovi myöntää. Suomalainen kansanusko sanoo näin: "Jos suomalainen mies ei pärjää omillaan, niin ei se kyllä armookaan rupee kerjään!" Tällaisella uskonnollisuudella on monet kasvot, mutta aina sama perusasenne: armo on heikkoja, ei minua varten. Armo näet rikkoo ihmisen omavanhurskauden. Se ei sovi itseensä luottavan mieleen.

Jeesus vei ajatuksensa loppuun kertomalla toisen vertauskuvan. Hänen mukaansa siis pienikään määrä armon evangeliumia ei sovi yhteen vanhan lakiuskon kanssa. Vielä huonommin koko vanha uskonnollisuus sopii Jeesuksen tuomaan uuteen pelastusjärjestykseen.

37. Eikä kukaan laske nuorta viiniä vanhoihin nahkaleileihin; muutoin nuori viini pakahuttaa leilit, ja viini juoksee maahan, ja leilit turmeltuvat. 38. Vaan nuori viini on laskettava uusiin leileihin. Lk 5:37-38

Meille suomalaisille kuva viinileilistä ei ole kulttuurisesti aivan tuttu. Paljon selvemmän käsityksen asiasta voisi antaa muovinen simakanisteri. Kun sima käy, neste laajenee ja paine kanisterin sisällä kasvaa. Eräs kerrostalonaapurimme teki kerran simaa ja luki ohjeen, mutta ei uskonut mitä siinä sanottiin, vaan laittoi hiivaa kymmenkertaisen määrän. Kun vaimoni kävi naapurissa, hän näki heidän parvekkeellaan pari jalkapallon muotoista muovikanisteria pyörivän reunasta reunaan. Onneksi muovi kesti. Mies kehotti vaimoaan menemään metsään aukaisemaan kanisterit. Lähi-Idän kulttuurissa viiniä ja muutakin juotavaa säilytettiin yleensä vuohennah-kaisissa leileissä. Eläimen nahka oli otettu talteen lainkaan rikkomatta ja puhdistettu. Sitten sen jalan ja hännän tie oli sidottu kiinni ja kaula-aukosta tehty leilin suuaukko. Nahka säilyttää kimmoisuutensa ja joustavuutensa melko pitkään ja siksi se soveltui erinomaisesti juuri viinin säilyttämiseen. Viinin käydessä leili venyi ja antoi periksi. Sitä voitiin käyttää viinin kuljettamiseen useita kertoja, mutta vanhetessaan sekin menetti kimmoisuutensa ja siinä säilytettiin lähinnä vettä. Siksi kukaan ei laittanut käymätöntä viiniä vanhaan nahkaleiliin. Nahka olisi halkeillut ja viini valunut maahan. Jeesus ei toimisi niin ajattelemattomasti että yhdistäisi vanhan farisealaisuuden uuden armon opin kanssa. Jeesus tuli tekemään ihan uutta. Huom! Jeesus ei vertaa tässä jotakin vanhaa kristillistä uskoa uuteen kristilliseen uskoon, niin kuin joskus kuulee sovellettavan. Uusi viini ei ole vastakohta jollekin vanhalle kristilliselle kulttuurille. Vanha on tässä yksinkertaisesti ihmislähtöistä lakiuskonnollisuutta (ei siis kristinuskoa lainkaan) ja uusi Jeesuksen opetuksen mukaista armon evankeliumia. Helluntaina tämä uusi viini vuodatettiin maan päälle, eikä se ole sen jälkeen täältä haihtunut. Edelleenkin se virtaa siellä missä uskotaan Jeesukseen.

39. Eikä kukaan, joka juo vanhaa viiniä, halua nuorta, sillä hän sanoo: "Vanha on hyvää!"

Tässä jakeessa Jeesus kokoaa yhteen edellä kohtaamansa farisealaisuuden ongelman. Tämä on jälleen uusi vertaus ja selvästi erillinen leilivertauksen kanssa.

En ole asiantuntija, mutta olen kuullut, että mitä vanhempaa jokin viini on, sitä parempaa se yleensä on. Tietysti myös kasvuolosuhteilla ja viinikasvin lajikkeella on merkittävä osuus. Mutta vanhetessaan se kuulemma paranee.

Nuorella viinillä tarkoitettiin Jeesuksen aikaan sellaista viiniä, joka ei ollut vielä käynyt, jossa ei ollut vielä alkoholia. Siinä ei ollut vielä viinin aromeja eikä se siten maistunut vanhaan viiniin tottuneen suussa oikealta.

Jeesus kuvasi tällä fariseusten asennetta Jeesuksen opetukseen. He olivat tottuneet Moosekseensa ja perinnäissääntöihinsä. Se oli heille tuttua ja turvallista. Ennenkuulumaton armonjulistus teki heidän olonsa turvattomaksi ja epävarmaksi. Heidän lempilauseensa oli: "Näin on aina ennenkin tehty!" Heidän mielestään vanha keino oli aina parempi kuin säkellinen uusia....

Sovellutus:

Suomalaisen fariseuksen mieli kulkee samaan suuntaan. Meissä on luonnostaan muutosvastarinta. Se näkyy jokaisessa työpaikassa uudistusten mullistaessa vanhat kuviot. Se näkyy jokaisessa kodissa jokaisen lasten kasvaessa ja lähtiessä pesästä. Se näkyy jokaisen uuden presidentin vannoessa virkavalansa. Kekkosen ajan laspsista oli mahdotonta ja pelottavaa kuvitella aikaa jälkeen Urkin.

Muutos pelottaa, myös hengellisissä asioissa. Monia suomalaisia pelottavat kertomukset julkkisten uskoontuloista tai sukulaisten höyrähtämisestä uskoon. Vaikka sisin kaipaa samaa, muutoksen pelko sitoo helposti meidät kiinni vanhaan. Evankeliumi saattaa pelottaa Sinuakin. Se kun edellyttää valkeuteen tulemistä, totuutta Sinun elämästäsi. Se kun jättää Sinulle vain yhden mahdollisuuden, turvautua Jeesuksen armoon. Mutta juuri siihen Jeesus Sinua kutsuu, juuri nyt. Jeesus antaa Sinulle aivan uutta! 2Kr 5:17 Siis, jos joku on Kristuksessa, niin hän on uusi luomus; se, mikä on vanhaa, on kadonnut, katso, uusi on sijaan tullut.

TÄSMÄVILJELYÄ

JOHDANTO:

Kylväjävertaus on perusesimerkki kaikista Jeesuksen käyttämistä vertauksista. Jeesus selitti sen kautta, miksi Hän ylipäätään käytti niin paljon vertauksia. Kylväjävertaus on yksi Jumalan valtakuntaan liittyvistä vertauksista, jotka avaavat tuon valtakunnan luonnetta. Jumalan valtakunta on "kuulovaltakunta". Kylväjävertauksessa on kyse kuulemisesta ja sen esteistä. Jos haluat kuulla ja uskoa, ymmärrät sen mitä sanotaan. Silloin myös tulet osalliseksi noiden sanojen lupauksista. Jos et tahdokaan uskoa, jäävät kuulemasi sanat Sinulle hepreaksi.

1. VERTAUS KYLVÄJÄSTÄ

Mt 13:3-9

3. Ja Jeesus puhui heille paljon vertauksilla ja sanoi: "Katso, kylväjä meni kylvämään.
4. Ja hänen kylväessään putosivat muutamat siemenet tien oheen, ja linnut tulivat ja söivät ne.
5. Toiset putosivat kallioperälle, jossa niillä ei ollut paljon maata, ja ne nousivat kohta oralle, kun niillä ei ollut syvää maata.
6. Mutta auringon noustua ne paahtuivat, ja kun niillä ei ollut juurta, niin ne kuivettuivat.
7. Toiset taas putosivat orjantappuroihin, ja orjantappurat nousivat ja tukahuttivat ne.
8. Ja toiset putosivat hyvään maahan ja antoivat sadon, mitkä sata, mitkä kuusikymmentä, mitkä kolmekymmentä jyvää.
9. Jolla on korvat, se kuulkoon."

Jeesus puhui nämä sanat veneessä, joka muodosti hyvän saarnastuolin. Vesi kantoi niin, että tuhannet ihmiset saattoivat kuulla Häntä yhtä aikaa. Siinä oli tuon ajan parhaat PA -laitteet. Jeesus puhui vertauksin kaiken sen mikä oli tarkoitettu muistettavaksi. Niistä jäi mieleen ainakin tarina itse, jonka sitten saattoi myöhemmin soveltaa, jos osasi. Jeesus käytti tuttuja, jokapäiväisestä elämästä otettuja kuvia. Myös kuva maanviljelyksestä oli kaikille tuttu. Vehnää ja ohraa, jotka muodostivat ravinnon rungon, viljeltiin molempia kaikkialla Israelin alueella, aavikkoa ja korkeinta vuoristoa lukuun ottamatta. Viljelysmaa ei ollut aina samalla tavalla valmiiksi muokattua kuin meillä. Pellot olivat pienempiä ja niissä oli melkoisen ohut multakerros. Sen lomassa oli usein myös kiviä, juuria ja muuta kasvustoa. Vuosien myötä maapalstat tietysti puhdistuivat, mutta kokonaan ei esimerkiksi orjantappuroista päästy eroon. Israelissa oli monentasoista viljelysmaata. Jordan-joen suisto oli poikkeuksellisen hyvää, jossa multakerroskin oli muita alueita paksumpi.

Kylväjän odottaessa sadekautta hän puhdisti maan vanhasta kasvustosta. Juuri ennen sateita hän sitten heitti vehnän tai ohran siemenet - yleensä käsin - sille kohtaa missä ajatteli olevan hyvää ja kasvulle sopivaa maata. Kylväjä siis yritti tietysti osua hyvään maahan! Mutta kokonaan hukkakylvöltä ei voitu vältyä. Kaikki näytti samalta harmaanruskealta. Ellei maata oltu aurattu etukäteen, ei aina ollut tarkkaa tietoa siitä mitä juuria ja kiviä harmaanruskea pinta kätki alleen. Kylvettyään siemenet kylväjä rikkoi ja raapi maan pinnan puisella piikkiäkeellä. Mutta vasta kun sade sitten tuli, siemenet alkoivat itää.

Kylväjän heitellessä siemeniä putosi karkeasti ottaen neljänlaiseen maaperään. Polulle. Viljelysmaiden halki johti usein yleisiä sekä polkuja sekä viljelijöiden itsensä käyttämiä. Niiden

pinta oli kovaksi ppoljettu. Kylväjä ei rikkonut sellaisesta kohdasta maata, joten siemenet jäivät lintujen syötäviksi.

Kallioiselle tai kivikkoiselle maaperälle. Tällaisessa kohdassa oli vain vähän multaa. Kallio tai kivi imi päivän aikana lämpöä, joka sai siemenen sateiden jälkeen nopeasti itämään. Mutta tuolloisesta kohdasta vesi myös haihtui nopeasti eikä nopealle kasvulle ollut riittävästi kosteutta. Uusi kasvusto kuoli nopeasti.

Orjantappuroihin. Orjantappuroiden juurikasvustoa oli vaikea havaita ennen kasvukautta. Vaikka kylväjä olisi polttanut kaiken mahdollisen edellisvuoden rikkakasvuston, orjantappuran kaltaiset kasvit selvisivät vaikeissakin olosuhteissa. Sateen jälkeen ne yllättivät aina viljelijän. Ne myös kasvoivat vehnää ja ohraa nopeammin ja voimakkaammin ja veivät voiman maasta. Vilja näivettyi ja tukahtui tuollaisen energiarohmun vieressä.

Hyvään maahan. Kaikkiällä Israelia ei sato ollut satakertaista, mutta Jordan-joen suistossa kyllä. Muualla täytyi tyytyä kolmikymmen- tai kuusikymmenkertaiseen satoon. Sadon määrä riippui mullan paksuudesta, kosteudesta ja lämmöstä. Yleensä toinen sadekausi kypsytti sekä teki siitä suuriyväisen ja runsaan.

Liittämällä vertauksensa loppuun juutalaisille rabbeille tunnusomaisen sanonnan Jolla on korvat, se kuulokoon Jeesus viittasi vertausten tarkoitukseen. Ne olivat kuin lasten aarrerasioita, jotka aukeavat vain tietyllä koodilla. Jos koodi on väärä, asia pysyy kiinni. Jos vastaanottajalla ei ole oikeaa asennetta puhujaan eli Jeesukseen, vertaus jää aukeamatta.

2. VERTAUKSEN TARKOITUS

Mt 13:10-17

10. Niin hänen opetuslapsensa tulivat ja sanoivat hänelle: "Minkätähden sinä puhut heille vertauksilla?"

11. Hän vastasi ja sanoi: "Sen tähden, että teidän on annettu tuntea taivasten valtakunnan salaisuudet, mutta heidän ei ole annettu.

Minkätähden sinä puhut heille vertauksilla? Jeesuksen vastaus osoittaa, että itse asiassa kylväjävertaus nimenomaan vastaa tähän kysymykseen. Kaikki riippuu siitä, miten otamme vastaan kuulemamme, millainen on sydämemme maaperä. Toisaalta he utelivat tällä kysymyksellä myös sitä, mitä Jeesuksen kylväjävertaus tarkalleen ottaen tarkoitti.

Jeesus vastasi : Sentähden, että teidän on annettu tuntea taivasten valtakunnan salaisuudet, mutta heidän ei ole annettu. Sanoma Jumalan valtakunnasta (, jota Matteus juutalaisille suunnatussa evankeliumissaan nimittää taivasten valtakunnaksi) on salaisuus. Jumala avaa sen evankeliumin julistuksen ja opetuksen kautta. Se edellyttää avoimuutta Jumalalle, vastaanottavaa mieltä. Vrt. Jh 7:17 Jos joku tahtoo tehdä hänen tahtonsa, tulee hän tuntemaan, onko tämä oppi Jumalasta, vai puhunko minä omiani.

12. Sillä sille, jolla on, annetaan, ja hänellä on oleva yltäkyllin; mutta siltä, jolla ei ole, otetaan pois sekin, mikä hänellä on.

13. Sentähden minä puhun heille vertauksilla, että he näkevin silmin eivät näe ja kuulevin korvin eivät kuule, eivätkä ymmärrä.

Jos Sinä haluat uskoa Jeesukseen ja Hänen sanoihinsa, sinä saat sen mitä hän sanoissaan lupaa. Jos et halua uskoa Häneen, Sinä ajaudut täysin toiseen suuntaan ja jäät Jumalan armon ulkopuolelle. Myös ajallinen elämäsi kärsii siitä, että taistelet Jumalaa vastaan.

Menemme suhteessamme Jeesukseen vain eteenpäin tai taaksepäin. Paikallaan ei pysy kukaan. Avoimuus Jumalalle avaa ihmiselle evankeliumin! Jumala ei odota meiltä muuta kuin avointa mieltä Häntä ja Hänen sanaansa kohtaan.

Samalla kun vertaukset havainnollistivat Jeesuksen opetusta, ne toimivat myös Jumalan

tuomiovälineenä niiden kohdalla, jotka eivät halunneet uskoa Jeesukseen. Ne johtivat heidät sivuraiteille. Esimerkiksi kylväjävertauksesta tuli heille vain maanviljelyksen oppitunti.

14. Ja heissä käy toteen Esaiaan ennustus, joka sanoo: 'Kuulemalla kuulkaa, älkääkä ymmärtäkö, ja näkemällä nähkää, älkääkä käsittäkö.

15. Sillä paatunut on tämän kansan sydän, ja korvillaan he työläästi kuulevat, ja silmänsä he ovat ummistaneet, etteivät he näkisi silmillään, eivät kuulisi korvillaan, eivät ymmärtäisi sydämellään eivätkä kääntyisi ja etten minä heitä parantaisi.'

Juutalaisten asenne oli paatunut. Jeesus lainaa Jesajan kirjaa (Js 6:9-10), jossa Jumala nuhtelee kansaa ja sen johtajia kuuroista korvista, sokeista silmistä ja paatuneesta sydäimestä. Sama kuurous ja sokeus hallitsi juutalaista kansaa kohdalla Jeesuksen tätä puhuessa. Sellaista asennetta ei helpolla murreta. Sellaisella asenteella tulkitaan Jeesuksenkin sanoja niin kuin itse halutaan.

Sovellutus 1:

Juuri tällainen asenne heijastuu myös mm. suomalaisesta yliopistollisessa teologikoulutuksesta ja monella muulla alalla, mm. mediassa. Jos lähtökohtana on, että Jumala ei tee ihmeitä ja että Hän ei puutu aktiivisesti maailman kulkuun, ei voi tulla muuhun johtopäätökseen, kuin että Raamattu on ihmisten sepittämä kirja Jumalasta. Jumala ei olekaan ilmoittanut itseään. Nykyisen kirkollisen epäuskon teologian ongelma on sama kuin Jeesuksen ajan kirjanoppineiden. Ei haluta uskoa Jeesukseen ihan käytännössä. Siksi Raamattu on esim. nykyeksegetiikan mukaan täynnä ristiriitaisuuksia ja virheitä. Tällaiselle asenteelle kylväjävertauskin jää vanhanaikaiseksi maanviljelyoppaaksi.

Sovellutus 2:

Eräs itselleni läheinen ihminen ei halunnut uskoa Jeesukseen niin kuin Raamattu opettaa vaan ajatteli hyvän ja suht koht kunnollisen elämän riittävän pelastukseen. Hän oli saanut kerran lahjaksi Raamatun ja päätti lukea sen ihan periaatteesta alusta loppuun. Päästyään kolmanteen Mooseksen kirjaan, hän sanoi minulle: "Minähän en semmoista kirjaa enää lue. Pelkkiä vanhanaikaisia puhtaussääntöjä. Jos Jumala on tuommoinen, niin ei kiitos..."

Vaikka kuinka yritin selittää noiden puhtaussäännösten vertauskuvallista merkitystä, en saanut häntä tarttumaan uudelleen kirjaan. Vaikka kehotin häntä lukemaan Uuden testamentin puolelta, se oli turhaa. Hän ei enää halunnut enää koskea siihen. Vasta kuolinvuoteellaan hänen sydämensä avautui Jumalalle ja hän sai - niin kuin sanotaan - ryövärin armon. Kuoleman läheisyys sai hänen asenteensa murtumaan. On siis mahdollista, että kovakin asenne pehmenee.

16. Mutta autuaat ovat teidän silmänne, koska ne näkevät, ja teidän korvanne, koska ne kuulevat.

17. Sillä totisesti minä sanon teille: monet profeetat ja vanhurskaat ovat halunneet nähdä, mitä te näette, eivätkä ole nähneet, ja kuulla, mitä te kuulette, eivätkä ole kuulleet.

Opetuslapset olivat saaneet Jeesuksen kutsun ja he olivat vastanneet siihen. Paljon ei miehille ollut vielä teologia avautunut, mutta sen verran he tiesivät, että Jeesusta kannattaa seurata. Ja se riitti tässä vaiheessa. He eivät itse tienneetkään miten onnellisessa asemassa he olivat. Jumala itse avasi heille omaan sanaansa. Jeesus itse selitti heille vertauksen. Mekin olemme samassa onnellisessa asemassa.

3. KYLVÄJÄVERTAUKSEN SELITYS

Mt 13:18-23

18. Kuulkaa siis te vertaus kylväjästä:

19. Kun joku kuulee valtakunnan sanan eikä ymmärrä, niin tulee paha ja tempaa pois sen, mikä hänen sydämeensä kylvettiin. Tämä on se, mikä kylvettiin tien oheen.

Vertaus kylväjästä on vertaus Jumalan sanan kuulemisesta ja sen vastaanottamisesta. Siemen, jota kylväjä lähti kylvämään on Jumalan sana, evankeliumi. Kylväjä on itse Jumala. Erilainen viljelytulosa ei johtunut sen enempää kylväjästä kuin siemenestäkään. Jumala on hyvä sanan kylväjä ja Hänen sanansa parasta viljaa, mitä olla voi. Se saa aikaan sen, mitä varten Jumalan sen kylvättää. Neljä erilaista maaperää kuvaavat neljää erilaista suhtautumista Jumalan pelastussanomaan, evankeliumiin.

Toiset eivät ymmärrä eivätkä usko lainkaan evankeliumia. Polku, kova maa, kuvaa tällaista ihmistä. Hän etsii Jumalaa ja kuulee evankeliumin, mutta loukkaantuu siihen. Jumalan vastustaja, saatana, tekee kaikkensa, jotta se saisi estettyä ihmisen pelastumisen. Siksi se yrittää keinolla millä hyvänsä pitää ihmisen kaukana Jumalan sanasta. Sillä on monia konsteja. Yksi niistä on vedota järkeen ja tieteeseen.

Se näkee, kun joku miettii uskon asioista. Se yrittää vyöryttää ajatuksiimme miljoona syytä, miksi Raamattu ja evankeliumi ei olisi totta. Se vetoaa tieteeseen, tutkimuksiin ja dokumentteihin, joiden totuus kuitenkin muuttuu yhtä usein kuin farkkumuoti. Se tarjoaa tämän ajan ihmiselle sellaista maailmankuvaa, jonka valossa Jumalan sana on hullutusta. Saatana saa evankeliumin näyttämään milloin liian tyhmältä, milloin liian vaikealta, joskus liian amerikkalaiselta, toisinaan taas liian ahdistavalta, tai liian kevyeltä, liian helpolta liian sopivalta...

Se pyrkii myös häiritsemään kuulemistamme. Se katkaisee sähköt, rikkoo kovaääniset, sekoittaa tilaisuuden hämminä. Mikä tahansa käy, kunhan ihminen ei kuulisi evankeliumia, ymmärtäisi sitä ja ottaisi sitä vastaan. Esim. pohjalaisesta evankelioimistilaisuudesta.

Kyllä Jumalan vastustaja pyrkii meitäkin häiritsemään niin, että emme kuuntelisi Jumalaa, lukisi Hänen sanaansa. Mutta erityisen voimakas se on silloin kun kyse on ihmisen pelastumisesta. Tietysti osa ihmisistä on yksinkertaisesti vain niin kovaa maata, että Jumalan sana ei siihen juurru.

20. Mikä kallioperälle kylvettiin, on se, joka kuulee sanan ja heti ottaa sen ilolla vastaan;

21. mutta hänellä ei ole juurta itsessään, vaan hän kestää ainoastaan jonkun aikaa, ja kun tulee ahdistus tai vaino sanan tähden, niin hän heti lankeaa pois.

Toiset kuulevat ja kääntyvät, mutta eivät kestä vastustusta. Kallion tai kiven peittämä maakerros kuvaa tällaista ihmistä. Kun hän kuulee Jumalan evankeliumin, hän innostuu ja ottaa sen riemulla vastaan. Se on parasta mitä hänelle on tapahtunut. Jumalan rauha ja ilo täyttää hänet ja hänestä tulee aktiivinen seurakunnan jäsen. Hän laulaa kuorossa, käyttää puheenvuoroja ja kehuu Jeesusta ihan tosissaan.

Mutta sitten hän kohtaa vastustusta. Työpaikalla kaikki eivät hyväksykään hänen uskoaan. Eikä vaimokaan näytä iloitsevan tästä uudesta miehestä. Myös suku epäilee kaverin mielenterveyttä. Toiset pilkkaavat ja kaikkein kovin sanaseppo rökittää hänet töissä julkisesti oikein kunnolla. Hän ei kestä enää, vaan katsoo parhaimmaksi vaieta uskostaan. Hän jättää vähitellen kirkossa käynnit, rukouksen ja Raamatun lukemisen. Nuori usko hänen sisimmässään vetäytyy kuoreensa ja vähitellen kuolee.

Yksi merkittävä syy monen tällaisen ihmisen kohdalla on ohut maaperä, ohut raamatuntuntemus. Jos emme tunne Sanaa, menemme helposti yleisen mielipiteen mukana. Usein tällaisesta ihmisestä tulee myös hyvin paatunut suhteessaan Jumalaan. Hän ei uskalla enää lähestyä Jumalaa tai kristittyjä.

22. Mikä taas orjantappuroihin kylvettiin, on se, joka kuulee sanan, mutta tämän maailman huoli ja rikkouden viettelys tukahuttavat sanan, ja hän jää hedelmättömäksi. Toiset kuulevat ja kääntyvät, mutta elämän huolet vievät uskon.

Orjantappuroiden peittämä maa kuvaa ihmistä, joka janoaa yhteyttä Jumalaan ja joka tulee uskoon. Hän kuulee evankeliumin, ymmärtää ja kääntyy. Hän on tosissaan. Hän löytää uskovien yhteyden. Mutta vähitellen elämän arkipäiväiset huolet vievät kaiken voiman. Ei jää aikaa eikä voimia hoitaa jumalasuhdetta. Elämän tärkeysjärjestys muuttuu. Kaikki muu tulee Jumalaa tärkeämmäksi.

Jeesuksen kehoitus Etsikää ensin Jumalan valtakuntaa... unohtuu.

Orjantappuramaa kuvaa hyvin tämän ajan kristittyä. Stressi ja uupumus, taloushuolet ja kiire vievät mennessään. Lasten jääkiekkoharjoitukset, baletit, luistelut ja jalkapallot hyppyyttävät erityisesti lapsiperheitä. Ei ole aikaa lepopäivän pyhittämiseen. Ei ole aikaa uskovien yhteyteen. Ei ole aikaa Jumalalle. Vähitellen usko kylmenee ja kuolee hoidon puutteeseen.

23. Mutta mikä hyvään maahan kylvettiin, on se, joka kuulee sanan ja ymmärtää sen ja myös tuottaa hedelmän ja tekee, mikä sata jyvää, mikä kuusikymmentä, mikä kolmekymmentä."

Toiset kuulevat evankeliumin, uskovat sen ja auttavat toisiakin Js:n luo. Hyvä maa kuvaa ihmistä, joka kuulee Jumalan sanan, ottaa sen vastaan ja tuottaa hengellistä hedelmää. Tämä hedelmä on uudet Jumalan lapset. Vehnän siemenen kasvun päämäärä ei ole hieno ja komea vehnän korsi. Sen tarkoitus on tuottaa siemeniä. Jumalan lapsen elämän tarkoitus ei ole vain päästä itse taivaaseen, vaan tuottaa hedelmää taivaaseen, auttaa toisiakin uskoon.

Siihen miten tässä onnistumme, vaikuttaa erityisesti saamamme ravinto, kasvupaikkamme.

Psalmikirjoittaja sanoo (Ps 1:1-3): Autuas se mies, joka ei vaella jumalattomain neuvossa eikä astu syntisten teitä eikä istu, kussa pilkkaajat istuvat, vaan rakastaa Herran lakia ja tutkistelee hänen lakiansa päivät ja yöt! Hän on niin kuin istutettu puu vesiojain tykönä, joka antaa hedelmänsä ajallaan ja jonka lehti ei lakastu; ja kaikki, mitä hän tekee, menestyy.

Jumalan sanan opetus, uskovien säännöllinen yhteys, Raamatun sana ja rukous ravitsevat meidän uskoamme. Niiden kautta Jumala voi kasvattaa hengellistä elämäämme. Se myös vaikuttaa sen, että emme pysty vain istumaan ja uskomaan. Se vie meidät Jumalan valtakunnan työhön, palvelemaan Häntä omilla lahjoillamme. Saamme kylvää hyvää siementä. Sade tulee aikanaan ja antaa kasvun.

TOISIN SANOEN

Opetussarja Jeesuksen vertauksista

Opetus 4.

LÖYTÄMISEN ILO

JOHDANTO:

Kolme vertausta, jotka muodostavat erottamattoman kokonaisuuden. Miksi sitten kolme? Jokainen vertaus kuvaa eri tavalla sitä, miten peräänantamattomasti Jumala rakastaa meidät itselleen. Osaamme vain huutaa apua ja vaikka emme edes huutaisi, Hän silti etsii. Vaikka laitamme vain hanttiin, silti Jumala etsii Sinua.

1. KADONNUT LAMMAS

Lk 15:1-7

1. Ja kaikki publikaanit ja syntiset tulivat hänen tykönsä kuulemaan häntä.
2. Mutta fariseukset ja kirjanoppineet nurisivat ja sanoivat: "Tämä ottaa vastaan syntisiä ja syö heidän kanssaan".
3. Niin hän puhui heille tämän vertauksen sanoen:
4. "Jos jollakin teistä on sata lammasta ja hän kadottaa yhden niistä, eikö hän jätä niitä yhdeksääkymmentä yhdeksää erämaahan ja mene etsimään kadonnutta, kunnes hän sen löytää?"
5. Ja löydettyään hän panee sen hartioillensa iloiten.
6. Ja kun hän tulee kotiin, kutsuu hän kokoon ystävänsä ja naapurinsa ja sanoo heille: 'Iloitkaa minun kanssani, sillä minä löysin lampaani, joka oli kadonnut'.
7. Minä sanon teille: samoin on ilo taivaassa suurempi yhdestä syntisestä, joka tekee parannuksen, kuin yhdeksästäkymmenestä yhdeksästä vanhurskaasta, jotka eivät parannusta tarvitse.

Kuten kylväjäsentauksen yhteydessä totesimme, Jeesuksen vertausten tarkastelussa on tärkeätä erityisesti kolme tekijää: Mikä on sen tausta? Mikä on ydin ongelma? Minkä vastauksen Jeesus tuohon ongelmaan antaa? Tämän vertauksen Jeesus puhui erityisesti fariseuksille ja kirjanoppineille. Mutta kuulijoina oli myös publikaaneja ja syntisiä. Eli kaiken kirjavaa väkeä. Kuten kylväjäsentauksen yhteydessä, myös tässä tilanteessa fariseuksia loukkasi se, että Jeesus oli läheisessä yhteydessä syntisten ja jopa rötösyntisten (publikaanien) kanssa. "Tämä ottaa vastaan syntisiä ja syö heidän kanssaan" kiteyttää heidän ongelmansa. Jeesus ei ainoastaan keskustellut vaan myös aterioi syntisten kanssa. Hän vieläpä opetti heitä ja ulotti Jumalan armolupaukset heihin asti! Fariseusten ongelma oli vähän samanlainen kuin niiden kahden tamaperelais-rouvan Vanhassa kirkossa: "Tuo juippi pelastui kyllä ihan armosta!" Onko Jumalan armo ansaittua ja ansaitsematonta armoa? Fariseukset väittivät Jeesuksen julistavan halpaa armoa.

Jeesus vastasi ongelmaan kolmella vertauksella, jotka kaikki kuvaavat: 1. Kadonnutta, 2. Suurta etsintää, 3. Onnellista löytymistä, 4. Ylenpalttista iloa. Kaikki kolme päättyvät juhlintaan. Ensimmäinen vertaus oli kuva lampaistaan huolehtivasta paimenesta. Heti alkuun Jeesus riisui kuulijansa aseista ja asetti heidät valinnan paikalle: Kuka teistä toimisi näin hullusti? "Ettehän tekään jättäisi etsimättä kadonnutta lammastanne! Miksi sitten arvostelette minua siitä, että etsin kadonneita ihmisiä?" Tässä vertauksessa ensiksi huono paimen kadottaa lampaan. Se sopii fariseuksiin ja kirjanoppineisiin, joiden olisi pitänyt pitää huolen Israelin lampaista, juutalaisista. Vertauksen loppu taas sopii Jeesukseen, joka vertaa itseään hyvään paimeneen, joka etsii kadonnutta lammasta. Todellisuudessa kukaan paimen ei jättäisi lampaita itsekseen. Yleensä näin suuressa laumassa oli useampia paimenia, joten paimenen ei tarvinnut jättää 99 lammasta välttämättä keskenään. Vertauksessa ei puhuta muista paimenista mitään. Hän joka tapauksessa on valmis

näkemään vaivaa etsiäkseen kadonneen.

Kun lammas eksyy, se joutuu pakokauhun valtaan. Se paneutuu maahan mahdollisimman suojaisaan paikkaan, alkaa vapista ja määkiä. Kun se löydetään, se on niin ankaran hermoromahduksen partaalla, ettei pysty seisomaan tai kävelemään edes talutettuna. Eikä se vastaa edes paimenen kutsuun. Paimenen on kannettava jopa 35 kiloinen lammas olkapäillään. Ainoastaan paimenen uhrautuva teko pelastaa lampaan hengen.

Jumala rakastaa Sinua niin paljon, että olisi valmis - tarvittaessa - jopa jättämään muut lampaat oman onnensa nojaan! Hän rakastaa jokaista lastaan niin paljon! Hänen ei tarvitse sitä tehdä, koska Hän on Jumala.

Sovellutus:

Mekin olemme suhteessa Jumalaan yhtä avuttomia kuin eksynyt lammas. Emme osaa tehdä mitään muuta kuin haluta tulla löydetyksi ja määkiä paikoillamme. Emme osaa kävellä saati seistä omilla jaloillamme. Voimme jäädä vain kannettavaksi. Parannuksen tekeminen, kääntyminen, on heittäytymistä Jeesuksen, Hyvän Paimenen, kannettavaksi.

Ilo löytyneestä lampaasta piti jakaa ystävien ja naapurien kesken. Oli juhlan paikka. Paimen iloitsi paitsi lampaan tähden, varmasti myös oman asemansa tähden. Jeesus kärjisti - ilo oli normaaliin tilanteeseen nähden ylimitoitettu... Taivaassa iloitaan Sinun pelastumisestasi, kääntymisestäsi. Siellä iloitaan jokaisesta syntisestä, joka suostuu löydettäväksi - tekee parannuksen, kääntyy Jumalan puoleen.

...Kuin yhdeksästäkymmenestä yhdeksästä vanhurskaasta, jotka eivät parannusta tarvitse. Jeesus osoitti nämä sanansa fariseuksille, jotka ajattelivat olevansa parempia kuin publikaanit ja muut syntiset. He eivät nähneet tarvitsevansa Jeesuksen opettamaa kääntymistä Jumalan puoleen. Tällainen asenne sulkee ihmisen Jumalan armon ulkopuolelle, kuolemaan erämaahan. Sanaa parannus käytetään tässä yhteydessä jatkuvassa aikamuodossa. Emme tarvitse parannusta vain kerran elämässämme vaan jatkuvasti. Sitä Jeesus etsii meidänkin elämästämme päivittäin. Vrt Js 53:6 Me vaelsimme kaikki eksesyksissä niinkuin lampaat, kukin meistä poikkesi omalle tielleen. Mutta Herra heitti hänen päällensä kaikkien meidän syntivelkamme. Jeesus kuvasi tätä Jumalan etsivää rakkautta toisella vertauksella:

2. KADONNUT RAHA

Lk 15:8-10

8. Tahi jos jollakin naisella on kymmenen hopearahaa ja hän kadottaa yhden niistä, eikö hän sytytä lamppua ja lakaise huonetta ja etsi visusti, kunnes hän sen löytää?

9. Ja löydettyään hän kutsuu kokoon ystävättärensä ja naapurinaiset ja sanoo: 'Iloitkaa minun kanssani, sillä minä löysin rahan, jonka olin kadottanut'.

10. Niin myös, sanon minä teille, on ilo Jumalan enkeleillä yhdestä syntisestä, joka tekee parannuksen."

Jeesus astui kuulijoidensa hengellisille liikavarpaille ottamalla toisen kertomuksensa päähenkilöksi naisen. Itse asiassa Jeesus eroaa tässä kohden kaikista muista Raamatun vertausten käyttäjistä. Vrt. Luukkaan evankeliumissa Jeesus herättää kaksi ihmistä kuolleista, nuoren miehen (7:11-17) ja nuoren naisen (8:49-56). Leskinainen ja väärämielinen tuomari esimerkkinä rukouksen kuulemisesta. Kaksi naista jauhamassa käsikivillä ja kaksi miestä vuoteella Ihmisen Pojan päivänä Jeesuksen palatessa (17:34-35) jne. Esimerkki naisesta antoi samaistumiskohdan myös Jeesusta kuunteleville naisille. Jeesus kutsuu myös naisia pelastukseen! Se oli uutinen fariseuksille. Kapernaumilaisissa taloissa ja muuallakin Galileassa taloissa oli lattia basalttikivistä, joiden väliin jäi isojakin rakoja. Ne olivat sopivia piilopaikkoja kaikille kadonneille arvoesineille. Koska taloissa ei ollut luonnonvaloa, lukuun ottamatta pieniä ikkunarakoja silmän korkeudella, vertauksen naisen täytyi sytyttää soihtu löytääkseen kadottamansa rahan. Lisäksi hän lakaisi tuon yleensä meidän

autotallimme kokoisen huoneen, jotta raha tulisi esiin.

Mikä raha se oikein oli? Teksti ei sano sitä. Arvailuja on sitäkin enemmän. Toiset ajattelevat sen olleen kaulakorusta tai otsakorusta pudonneen rahan. Tällainen hääkoristeesta uupuva raha yhdistettiin joskus uskottomuuteen. Tämä selittäisi sen miksi rahan löytyminen oli niin suuren ilon arvoinen. Toiset uskovat rahan olleen naisen taloussassasta. Kymmenen hopearahaa olisi ollut kolmannes miehen kuukauden palkasta. Drakhma oli yhden miehen päiväpalkka.

Sovellutus:

Oletko Sinä hukannut joskus jotakin arvokasta? Oletko etsinyt passia matkalle lähtiessäsi? Autonavaimia? Lompakkoa?Kännykkää? Naapurin avaiia? Naapurin hoidossa ollutta kissaa? Auton rekisteriotetta? Sormustasi? Tiedäthän tuo kylmäävän tunteen selässä ja lievän pakokauhun siitä, että se on pakko löytää. Siinä rukouselämä piristyy hetkessä. Mikä ihanan helpottava tunne, kun etsimäsi esine löytyy! Tekisi mieli järjestää juhlat!

Kuten lampaan löytäneelle paimenelle, rahan löytyminen oli naiselle niin suuri ilonaihe, että hän kutsui luokseen ystävänsä ja naapurinsa ja sitten juhlittiin. Huom! Siinä missä paimen sanoi löytäneensä lampaan , joka oli kadonnut (vaikka oli itse sen hukannut), nainen tunnusti itse hävittäneensä yhden rahoistaan ja nyt löytäneensä sen. Tämän on täytynyt iskeä fariseuksiin, jotka oli opetettu iloitsemaan siitä, että eivät ole syntyneet naisiksi. Jeesus antoi ymmärtää, että nainen on tasa-arvoinen miehen kanssa suhteessa Jumalaan - ja vieläpä rehellisempi ainakin tässä kertomuksessa...

Jeesus päättää tämänkin vertauksensa samanlaiseen viittaukseen taivaallisesta riemusta, kuin paimenen tapauksessa. Taivaan enkelit iloitsevat jokaisesta, joka kohtaa syntinsä ja kääntyy Jeesuksen puoleen - syntiseksi suostuvasta fariseuksestakin. Niin kuin paimen etsi kadonnutta lammastaan, löysi ja iloitsi - niin kuin nainen etsi kadonnutta rahaansa, löysi ja iloitsi - samoin Jumala etsii syntisiä... Kysymys on siitä, suostummeko me syntisiksi, jotka tarvitsevat armahdusta. Joskus Jumala joutuu viemään meitä pitkiäkin polkuja saadakseen meidät nöyrytymään edessään...

3. KADONNUT POIKA

Lk 15:11-24

11. Vielä hän sanoi: "Eräällä miehellä oli kaksi poikaa. 12. Ja nuorempi heistä sanoi isälleen: 'Isä, anna minulle se osa tavaroista, mikä minulle on tuleva'. Niin hän jakoi heille omaisuutensa. 13. Eikä kulunut montakaan päivää, niin nuorempi poika kokosi kaiken omansa ja matkusti pois kaukaiseen maahan; ja siellä hän hävitti tavaransa eläen irstaasti.

Edellisissä vertauksissa oli kyse eläimestä ja esineestä. Tuhlaajapoikavertaus kokoaa yhteen edelliset ja kuvaa tarkemmin etsivän Jumalan asennetta syntiseen ihmiseen. Vertauksen isä tekee täysin ennen kuulumattoman ratkaisun. Sen sijaan että suuttuisi ja vihastuisi häntä häpäisevään poikaansa, hän suostuukin tähän hirvittävään pyyntöön. Lähi-Idän kulttuurissa pojan pyyntö merkitsi samaa kuin välittömän kuoleman toivomista isälle. Perintöä ei koskaan annettu etukäteen edes vanhuksen ollessa kyseessä - saati täysin voimissa olevan keski-ikäisen miehenkohdalla. Isä armahti poikaansa useita kertoja kertomuksen aikana ja tässä ensimmäisen kerran. On sanottu, että todellinen vapaus antaa toisen vapaasti torjua tarjottu yhteys. Isä antoi pojan lähteä, hänhän oli jo kuollut pojalleen. Mutta poika ei kuollut sittenkään kokonaan isälleen.

Sovellutus:

Jumalan rakkaus on tällaista. Hän ei luonut meitä roboteiksi vaan antoi vapauden torjua Hänen rakkautensa. Sillä matkalla ihmiskunta on edelleen. Syntiinlankeemuksessa ihminen lähti Isänsä talosta ja hukkasi koko perintönsä maailman tuuliin. Me jaamme syntisen ihmiskunnan jäsenenä saman kohtalon - synnynnäisen eron Isästä. Tämä ero näkyy elämässämme syntisyytenä ja syntinä -

monenlaisena jumalanvastaisuutena.

14. Mutta kun hän oli kaikki tuhlannut, tuli kova nälkä koko siihen maahan, ja hän alkoi kärsiä puutetta.

15. Ja hän meni ja yhtyi erääseen sen maan kansalaiseen, ja tämä lähetti hänet tiluksilleen kaitsemaan sikoja.

16. Ja hän halusi täyttää vatsansa niillä palkohedelmillä, joita siat söivät, mutta niitäkään ei kukaan hänelle antanut.

Pojan lähtö isän yhteydestä ja kodista vei hänet ongelmiin. Moraalisesti likaiset rahat kuluivat nopeasti ja poika ajautui vararikoon. Rikkaan juutalaisen pojan rehvastelu ja juhliminen päättyi nolosti. Hän joutui nälissään turvautumaan ja ripustautumaan pakansyntyiseen mieheen saadakseen työtä. Häpeä syveni, kun poika joutui kaitsemaan juutalaisille saastaisia eläimiä. Voimme melkein kuulla fariseusten ymmärtäviä hymähdyksiä, kun he kuulevat pojan toivovan olevansa sika - saadaksean syödä sikojen ruokaa. Mutta edes sitä hänelle ei anneta. Niin! Sen siitä saa kun häpäisee isänsä ja juutalaiset juurensa. Luulen fariseusten kerrankin nyökytelleen Jeesukselle. Synti johtaa turmelukseen ja häpäisemään oman ruumiinsa ja koko persoonansa - sen myös fariseukset allekirjoittivat. "Hyvä kertomus, Jeesus!"

Mutta hälytyskellot alkoivat vähitellen soida kirjanoppineiden korvien välissä. Osoittiko poika todellakin muutoksen merkkejä? Ettäs kehtaa!

17. Niin hän meni itseensä ja sanoi: 'Kuinka monella minun isäni palkkalaisella on yltäkyllin leipää, mutta minä kuolen täällä nälkään!

18. Minä nousen ja menen isäni tykö ja sanon hänelle: Isä, minä olen tehnyt syntiä taivasta vastaan ja sinun edessäsi

19. enkä enää ansaitse, että minua sinun pojaksesi kutsutaan; tee minut yhdeksi palkkalaisistasi.'

Tästä kohdasta ovat kristityt oppineet paljonkin keskustelleet. Oliko pojan katumus aitoa vai ei? Nälkä ajoi hänet äärimmäiseen hätään. Kaikki oli menetetty, jopa itsetuntokin. Niinpä poika laati suunnitelman, joka mahdollisesti toimisi. Hän suunnitteli puheenkin, jossa tunnusti syntinsä ja toivoi pääsevänsä palkkalaiseksi. Sana meni itseensä ymmärretään länsimaisessa kulttuurissa katumukseksi. Idän käänöksissä (esim. syyrialaisessa ja arabialaisessa Raamatussa) sen merkitys on pelkästään itseensä päin kääntyvä. Poika ajatteli ilmeisesti vielä sumplivansa itsensä kuiville... Mutta kuitenkin poika lähti paluumatkalle. Se oli parasta mitä hän oli tehnyt sitten kotoaan lähdön. Pääasia että lähti.

Sovellutus:

Meidän parannuksemme ja kääntymisemme on yleensä samanlaista. Vrt. Alkoholisti ojassa: "En minä nyt niin alas sentään ole vajonnut, että Jeesusta tarvitsisin..." Jumala joutuu viemään pitkiä polkuja saattaakseen meidät oman vanhurskaudemme raunioille. Eikä parannuksemme sittenkään ole vielä tarpeeksi aitoa - ei koskaan! Jumala ei armahda meitä sittenkään edes parannuksemme aitouden takia. Pääasia että huudamme Jumalaa avuksi oman hättämme keskellä.

20. Ja hän nousi ja meni isänsä tykö. Mutta kun hän vielä oli kaukana, näki hänen isänsä hänet ja armahti häntä, juoksi häntä vastaan ja lankesi hänen kaulaansa ja suuteli häntä hellästi.

21. Mutta poika sanoi hänelle: 'Isä, minä olen tehnyt syntiä taivasta vastaan ja sinun edessäsi enkä enää ansaitse, että minua sinun pojaksesi kutsutaan!'

22. Silloin isä sanoi palvelijoilleen: 'Tuokaa pian parhaat vaatteet ja pukekaa hänet niihin, ja pankaa sormus hänen sormeensa ja kengät hänen jalkaansa;

23. ja noutakaa syötetty vasikka ja teurastakaa. Ja syökäämme ja pitäkäämme iloa,

24. sillä tämä minun poikani oli kuollut ja virkosi eloon, hän oli kadonnut ja on jälleen löytynyt.' Ja he rupesivat iloa pitämään.

Siinä missä pojan motiivit olivat kyseenalaiset, siinä isän asennetta ei tarvitse kysellä. Kenneth E. Bailey arvelee kirjassaan "Yhtä juhlaa" pojan joutuneen koko kyläyhteisön vihan kohteeksi sen tähden, mitä oli tehnyt. Isä rakasti kadonnutta poikaansa ja halusi varjella tätä kylän vihalta ja julkiselta häpäisemiseltä. Vertauksen isä odotti poikaansa koko ajan takaisin ja kävi säännöllisesti matkan päässä katsomassa, milloin tämä tulisi. Hän ei halunnut päästää poikaa kylään ennen kuin ehtisi armahtaa tätä.

Arvokkaan (rikkaan) miehen ei ollut soveliasta juosta julkisesti. Talmudin mukaan sääri ei saanut näkyä pitkän viitan alta. ("Jos lintu ryömii viitan ale sapattina, sitä ei saa ottaa kiinni. Pitää istua paikallaan auringonlaskuun asti.") Isä unohti etiketit nähdessään rakkaan poikansa ja armahti hän jo kaukaa.

Tässä vaiheessa isän rakkaus mursi pojan. Aito katumus sai hänet jättämään harjoittelusta puheesta pois lopun. 'Isä, minä olen tehnyt syntiä taivasta vastaan ja sinun edessäni enkä enää ansaitse, että minua sinun pojaksesi kutsutaan'. Enää ei ollut suunnitelmia - vain turvautumista armolliseen isään.

Sovellutus:

Siinä vaiheessa kun meiltä loppuvat omat yritykset kelvata Jumalalle, siinä vaiheessa olemme Isän sylissä. Ei enää omia suunnitelmia - ainoastaan Isän armotahto. Jeesuksen rakkaus saa meidätkin jämään Jumalan armoille ja sanomaan: "Tapahtukoon Sinun tahtosi, Herra!"

Vertauksen isä ei nuhdellut ei suuttunut vaan riemuitsi. Hän käski palvelijoiden pukea poika parhaisiin vaatteisiin mitä talosta löytyi (ilmeisesti omiinsa). Poika sai kunnian, jota ei enää osannut edes odottaa. Hänelle annettiin sinettisormus. Hän sai isänsä arvovallan suhteessa kaikkeen omaisuuteen. Hänelle tuotiin sandaalit, sillä vain palvelijat kulkivat paljasjaloin. Näin hän sai lahjaksi myös itsekunnioituksen. Hän sai kaiken sen, mitä ei olisi enää ansainnut eikä ede odottaa koskaan saavansa. Kadonnut oli löytynyt. Kuollut oli herännyt eloon. Isän etsivä rakkaus oli herättänyt hänet.

Sovellutus:

Näin tapahtuu jokaiselle, joka turvautuu Jeesukseen. Sinä itsessäsi arvoton ja kaiken tuhlannut saat arvaamattoman kunnian Jumalan lapsena. Uskoessasi Kristukseen sinä saat arvaamattoman arvovallan Jeesuksessa. Hänen nimessään Isä-Jumala kuulee Sinua ja lupaa vastata rukouksiisi. Sinä saat käyttää Jeesuksen nimeä. Heittäytyessäsi Jumalan armoihin saat uuden identiteetin. Et olekaan enää tuhlaajapoika tai tuhlaajatyttö. Olet armahdettu tuhlaajalapsi. Jeesus etsii Sinua! Kenties Sinä olet kuin eksyksiin joutunut lamma, tai Jumalan kukkarosta pudonnut raha. Anna löytää itsesi. Huuda: "Täällä minä olen!"

KOTI KUNTOON

JOHDANTO:

Jeesus käytti vertauksia monella tavalla ja monessa muodossa. Monet niistä olivat vertauskertomuksia ja monet yksittäisiä opetusta tukevia kuvia. Nämä tämän päivän vertaukset on kaikki otettu Jeesuksen vuorisaarnasta, sen alusta ja lopusta. Vuorisaarna on eräässä mielessä Jeesuksen VT:n käskyjen selitys. Se on siis silkkaa lakia ja neuvoa siitä, miten meidän tulisi elää. Alun autuaaksi julistamiset liittyvät meidän suhteeseemme Jumalaan. Sen jälkeen Hän käsittelee suhdettamme ympäristöömme. Suolavertaus aloittaa tämän jälkimmäisen osan ja vastaa kysymykseen, mikä on meidän tehtävämme täällä maailmassa.

SUOLAA SUOLAA

Mt 5:13

13. Te olette maan suola; mutta jos suola käy mauttomaksi, millä se saadaan suolaiseksi? Se ei enää kelpaa mihinkään muuhun kuin pois heitettäväksi ja ihmisten tallattavaksi.

Mihin suolaa käytettiin?

Suolan hyötykäyttö: Suolaa käytettiin ja käytetään maustamiseen. Se antaa makua. Liialti käytettynä suola tekee ruoasta kitkerän, mutta kohtuullisesti käytettynä se lisää ravintoaineiden maistuvuutta. Suolalla säilöttiin ja säilötään. Se estää esimerkiksi kalan, lihan tai vihannesten pilaantumisen. Suolalla puhdistettiin. Se tappaa mikrobeja ja estää siten esimerkiksi haavan tulehtumisen. Suolaa käytettiin ja käytetään maan kovettamiseen. Ennen asfaltin yleistymistä suomalaisiakin teitä kovetettiin suolaamalla. Suola sulattaa jäätä esimerkiksi maantiellä tai portaiden edustalla.

Suolalla on myös haittavaikutuksia. Se syövyttää. Autoilijat eivät tykkää suolasta, sillä se edistää ruostumista. Se myös kirvelee. "Ilman kipua ei parane", näin on lohdutettu monia haavoihinsa suolaa saaneita. Suola polttaa ja kulottaa esimerkiksi nurmikon.

Miksi suola menetti makuaan?

Suomessa käytetään puhdasta suolaa, josta suolaisuus ei koskaan häviä. Meidän maustehylllyssämme saattaa olla vaikka miten vanhaa suolaa ja silti se maustaa vieläkin ruokaa. Jeesuksen aikaan suolaa saatiin Kuolleesta merestä ja sen ympäristöstä. Tässä suolassa saattoi olla epäpuhtauksia. Siinä tapahtui myös kemiallisia reaktioita, jotka jatkuessaan tuhosivat suolan maun. Jeesuksen aikaan oli siis olemassa suolaa, joka aikaisemmin oli ollut suolaista, mutta ei ollut sitä enää.

Miten tuo menetetty maku saatiin takaisin?

Ei mitenkään. Ilmeisesti se tällöinkin vielä säilytti muita kemiallisia ominaisuuksiaan. Mutta koska suola ei enää kelpannut maustamiseen ja säilyttämiseen, se siirrettiin pois keittiökäytöstä. Vaikka suolasta ei ollut enää maustajaksi, polun kovettajana se vielä toimi. "Heitetään ihmisten tallattavaksi" viitanee juuri kulkuteiden päällystämiseen.

Kun juutalaisille puhuttiin suolasta, oli mahdotonta ohittaa niitä miellelyhtymiä, jotka liittyivät temppeleissä käytettyyn suolaan. Suolalla oli tärkeä paikka juutalaisissa rituaaleissa? Jeesus

viitanee tähän Markuksen evankeliumin rinnakkaispaikassa Mk 9:49-50, jossa sanotaan: 49. Sillä jokainen ihminen on tulella suolattava, ja jokainen uhri on suolalla suolattava. 50. Suola on hyvä; mutta jos suola käy suolattomaksi, millä te sen maustatte? Olkoon teillä suola itsessänne, ja pitäkää keskenänne rauha." Suolaa käytettiin temppelin uhreissa. 3Ms 2:13 Mausta suolalla jokainen ruokauhrilahjasi. Älä jätä suolaa pois, sillä suola on Jumalan liiton merkki. Uhraa siis suolaa kaikkien uhrilahjojesi mukana. Hs 43:23-24 Kun olet suorittanut puhdistuksen, ota virheetön sonni ja pikkukarjasta virheetön pässi ja tuo ne Herran eteen. Pappien tulee sirotella suolaa niiden päälle ja uhrata ne polttouhrina Herralle.

Miksi Jeesus kutsui seuraajiaan maan suolaksi?

Ilman suolaa ruoka ei maistu tai pilaantuu. Jeesukseen uskovat ja Hänen sanansa noudattajat ovat suola, joka maustaa maailmaa niin, että Jumala vielä armahtaa sitä. Maailma maistuu Jumalan suussa jotenkuten siedettävältä.... Toisaalta Jeesuksen omat viivyttävät omalla elämällään ja uskollaan tämän maailman pilaantumista.

Mitä meidän suolamme saa aikaan ihmisten elämässä? Kaikkea sitä, mitä suolakin. Kristityt ovat tässä maailmassa hyvänä makuna, säilöntäaineena, puhdistusaineena ja sulatusaineena. Meidän sanomamme saattaa kirvellä, polttaa ja kovettaakin. Se riippuu vastaanottajasta - toivottavasti. Joskus se kirvely, jota ihmiset lähellämme kokevat, saattaa johtua kyllä aivan muusta kuin Jumalan hyvästä työstä elämässämme.

Sovellutus:

Pikkupoikana yksi suosikkiahmojeni televisiossa oli fakiiri Gronblom. Kuinka moni teistä muistaa hänet? Hänellä oli valtavan kokoinen suolapurkki, joka teki taian kuin taian mahdolliseksi.

"Suolaa suolaa, enemmän suolaa", hoki Gronblom aina kun piti lausua taikasanat. Voi jospa meillä olisi tällainen suuri suolapurkki. Voisimme ravistaa sitä tämän maailman keskellä aina kun näemme synnin ja pahan turmelevan Jumalan luomaa ihmiskuntaa.

Mutta meillähän on tällainen suolapurkki, kristillinen seurakunta. Se on asetettu suolaksi tämän maailman keskelle.

Mikä tekee Jeesuksen seuraajista suolaisia?

Näitä jakeita edeltävät autuaaksi julistamiset. Jeesuksessa autuaat ihmiset ovat hengessään köyhiä, murheellisia, kärsivällisiä, vanhurskautta janoavia, armollisia, puhdassydämiä, rauhantekijöitä, uskonsa tähden vainottuja ja herjattuja. Huom! Meissä kristityssä oleva suola on jotakin sellaista, jota usko Kristukseen on saanut meissä aikaan. Tämän vertauskuvana joidenkin arabikirkojen kasteliturgiassa on tapana laittaa suolakide kastettavan suuhun. Meidätkin on kastettu elämään suolana tämän maailman keskellä, elämään evankeliumista ja kertomaan siitä muillekin.

Miten tämä suola sitten voi menettää makunsa?

Siten että luovomme yhteydestämme Jumalaan. Hänen sanansa uudistava työ edellyttää jatkuvaa yhteyttä Häneen ja myös seurakuntayhteyttä.

Millaista on sitten mauton kristillisyyden kohtalo?

Se ei maistu Kristukselle. Se on itsekeskeistä, kovaa, maailmallista ja armotonta. Siinä on ulkoisesti kaikki kunnossa, mutta yhteys Jeesukseen puuttuu.

Mikä on sellaisen kristillisyyden kohtalo?

Siitä tulee vitsi. Sen yli kävellään. Sellaisen kristillisyyden kohtalo on kuin Sardeen seurakunnalla, jonka Herra sanoi oksentavansa ulos suustaan. Ihmiset eivät hakeudu sellaiseen yhteyteen, josta eivät odota saavansa vastauksia. He kävelevät sen yli. Maailman laajasti tarkastellen sellaiset seurakunnat, joissa uskotaan Raamattuun ja julistetaan sen mukaisesti, kasvavat. Sellaiset seurakunnat, joissa ei julisteta Raamattu niin kuin se on kirjoitettu, kuihtuvat. Vrt. Viimeaikainen tutkimus Englannin kirkosta osoittaa kirkossa käynnin romahtaneen puoleen muutamassa

kymmenessä vuodessa. Syyksi tutkimus esittää Raamatusta irrotetun teologian. Jälkikristillinen kirkko on kuin talo, jossa on valot päällä, mutta ei ketään kotona.

VALOA VALOA

Mt 5:14-16

14. Te olette maailman valkeus. Ei voi ylhäällä vuorella oleva kaupunki olla kätkössä;

Toisessa vertauskuvassa Jeesus vertaa seuraajiaan valoon. Heidät on asetettu valkeudeksi koko maailmaan. Ei siis vain juutalaisten keskuuteen vaan kaikkialle sinne, missä he elävät.

Miten Sinä määrittelisit valkeuden?

Valkeus on jotakin sellaista, joka loistaa pimeydessä. Pimeys ei saa sitä valtaansa, vaan valo voittaa aina pimeyden. Ei tarvitse olla kummoinenkaan tuikku, niin se kyllä näkyy ja loistaa pimeässä. Valo tarvitsee myös aina jonkin lähteen. Mikään lamppu ei loista ilman ulkopuolista energiaa. Siinä missä suola on annettu turmelusta vastaan, siinä valkeus on annettu pimeyttä vastaan.

Jeesuksen vertauksen ylhäällä vuorella loistavan kaupungin on ajateltu viittaavan Nasaretiin, jossa useimmat kuulijoista olivat varmasti käyneet. Myös Jerusalem ja monet muut tunnetut kaupungit sijaitsivat vuorella. Ylhäällä sijaitsevan kaupungin valot loistivat pimeässäkin kauas ja ohjasivat kulkijoita oikeaan suuntaan. Moni eksynyt löysi turvapaikan. Moni väsynyt löysi leposijan.

15. eikä lamppua sytytetä ja panna vakan alle, vaan lampunjalkaan, ja niin se loistaa kaikille huoneessa oleville.

16. Niin loistakoon teidän valonne ihmisten edessä, että he näkisivät teidän hyvät tekonne ja ylistäisivät teidän Isääne, joka on taivaissa.

Toisen valoon liittyvän vertauskuvan Jeesus otti lampusta. Lamppua tarvittiin pimeässä. Ei ollu katuvaloja ja talot olivat pimeitä. Lamppu auttoi esimerkiksi viimekertaisen vertauksen naista löytämään rahan, jonka hän oli kadottanut. Kadotettuaan yhden kymmenestä drakhma -kolikostaan nainen sytytti lampun, lakaisi huoneen ja etsi rahaansa.

Millaisia olivat tuon ajan lamput?

Polttoaineena oli yleensä oliiviöljy. Lamppuja oli monenkokoisia ja moneen käyttöön, soihdusta jalkalamppuun. Yleensä kämmenen kokoisia lamppuja pidettiin kodeissa erityisissä metallisissa telineissä, jolloin ne valaisivat koko huonetta. Tarkoitus oli, että lampun valosta hyötyisivät mahdollisimman monet.

Jeesus käytti hirtehistä mielikuvaa lampusta, jolla tehdään juuri toisin kuin tarkoitus olisi. Eihän kukaan olisi niin hölmö, että sytyttäisi öljylampun laittaakseen sen piiloon. Lisäksi, mikäli lamppu ei polttaisi vakkaa, kyllä se nokeaisi sen. Emme mekään sytytä auton valoja ja laita lampun suojia päälle heti sen jälkeen. (Kun poliisi pysäyttää ja kysyy miksi meillä ei ole valoja, me voisimme vastata: "Herra konstaapeli, kyllä minulla on valot, mutta ne eivät näy, kun niiden päällä on suojat.")

Mikä on se valo, jonka me olemme saaneet?

Tekstiyhteys viittaa sen olevan tekojen vanhurskautta, hyvää ja Jumalan tahdon mukaista elämää. Se on sitä, mitä yhteys Kristukseen saa uskovassa aikaan. Se on Jeesuksen tuntemisesta aiheutuvaa valoa. Me olemme Suomessa aika arkoja puhumaan siitä, millaista on Jumalan tahdon mukainen elämä. Aina löytyy joku, joka sanoo, että "Sinä olet kuule lain alla". Meillä on kova kiire luiskahtaa näiden Jeesuksen sanojen alta ja kiirehtiä toppuuttelemaa, että eihän kukaan pysty elämään täysin Jumalan tahdon mukaan. Se on totta. Mutta siitä huolimatta Jumala vaikuttaa omissaan, että Hänen hyvä tahtonsa tapahtuisi heidän elämässään. Hän tahtoisu muuttaa meitä niin, että mekin olisimme niitä kuuluisia viidensia evankeliumeita, joita ihmiset lukevat yleensä enemmän kuin Raamattua.

Nyt Jeesus sanoo, että ihmiset katsovat kristityn elämää ja näkevät hänessä parhaimmillaan Jumalan vaikuttamaa valoa - vanhurskautta, oikeudenmukai-suutta, iloa, rauhaa ja armollisuutta. - Pahimmillaan itsekkään pelimiehen ja -naisen, jolle hurskaus on keino käyttää muita hyväkseen. Jumalan valo meidän elämässämme ei ole omaa tuotostamme. Se ei synny omilla voimilla vaan ainoastaan yhteydessä armolliseen ja pyhään Jumalaan. Mutta sitä ei tarvitse myöskään hävetä. Joskus me suomalaiset pelkäämme ylpistymistä väärissä asioissa. Ei sitä tarvitse hävetä, että elää Jumalan sanan mukaan, kiittelee Jeesusta ja kertoo toisillekin Hänen rakkaudestaan. Ei tarvitse hävetä liikaa hurskautta - hurskastelua kyllä! Ne kaksi kun aivan eri asioita. Kyllä Jumala pitää huolen, että Hän saa kunnian siitä valosta, jonka ihmiset näkevät meissä. On totta, että jos olemme itse kovin tietoisia tuosta valosta, siitä tulee pimeyttä. Mutta ei ole silti väärin elää avoimesti kristittynä häpeämättä Jeesusta ja elää oikein - vaikka se jotakuta loukkaisikin.

Mitä kristityn hyvä elämä vaikuttaa lähimmäisissämme?

Parasta, mitä Jumalan valo voi meidän kauttamme saada aikaan, on kiitollisuutta Häntä kohtaan. Moni suomalainen on tullut herätykseen nähtyään työkaverinsa tai aviopuolisonsa elämää. Muuttunut elämä puhuttelee enemmän kuin miljoonat sanat.

KAKSI RAKENTAJAA

Mt 7:24-27

24. Sentähden on jokainen, joka kuulee nämä minun sanani ja tekee niiden mukaan, verrattava ymmärtäväiseen mieheen, joka huoneensa kalliolle rakensi.

25. Ja rankkasade lankesi, ja virrat tulvivat, ja tuulet puhalsivat ja syöksyivät sitä huonetta vastaan, mutta se ei sortunut, sillä se oli kalliolle perustettu.

26. Ja jokainen, joka kuulee nämä minun sanani eikä tee niiden mukaan, on verrattava tyhmään mieheen, joka huoneensa hiekalle rakensi.

27. Ja rankkasade lankesi, ja virrat tulvivat, ja tuulet puhalsivat ja syöksähtivät sitä huonetta vastaan, ja se sortui, ja sen sortuminen oli suuri."

Jeesuksen Vuorisaarna päättyy tähän vertaukseen. Vapahtaja on edellä puhunut niistä, jotka sanovat olevansa Jumalan asialla, mutta eivät ole. Hän kehottaa karttamaan näitä vääriä profeettoja. Heidän elämänsä paljastaa heidät. Se ei ole sopusoinnussa sen sanoman kanssa jota he julistavat. Nyt hän soveltaa tätä tärkeätä periaatetta myös kuulijoihinsa, joita oli tässäkin tilanteessa tuhansia.

Mihin sanoihinsa Jeesus tässä viittaa?

Ilmeisesti koko Vuorisaarnassa juuri julistamiinsa sanoihin. Hän korosti, että kuulijoiden ei pitänyt vain kuunnella vaan myös soveltaa kuulemansa jokapäiväiseen elämäänsä. On helppo lumputtaa aamenta Jeesuksen opetuksille - eihän niitä voi kiistää. On pakko nyökytellä: "Mm... hyvin sanottu!" Emme voi kukaan röyhistellä rintaamme ja huutaa, että: "Joo noinkin minä olen tässä elänyt jo pitkän aikaa!" Kuitenkin, kenellekään ei pitäisi jäädä Jeesuksen Vuorisaarnan äärellä epäselväksi, miten meidän tulisi elää.

On viisasta kuunnella Jeesusta. On viisasta ojentautua niiden mukaan. Se tekee ihmisestä ymmärtäväisen. Sellainen ihminen on kuin Jeesuksen vertauksen viisas mies, joka rakensi itselleen kodin kalliolle.

Miksi talon rakentaminen kallion päälle oli viisasta?

Noissa olosuhteissa talojen perustoilta vaadittiin erityisen paljon. Jokainen rakentaja halusi tietysti tehdä mahdollisimman tukevan rakennuksen. Kalliolle rakentaminen oli kuitenkin melko kallista - niin kuin se on nykyäänkin. Vrt. Ystäväperheen kokemus. Myrskytuulet, rankkasateet ja tulvat ovat etelässä paljon hurjempia ja yleisempiä kuin täällä. Jeesus ei sanonut: "... jos tulvat tulivat".

Vrt. Olimme perheemme kanssa kerran matkalla Texasissa, jossa kaikki on suurta, myös rajuilmat.

Tulvista puhuminen on hyvin ajankohtaista. Vrt. Kun katsomme esimerkiksi Banda Acehin tsunamin jälkeisiä kuvia, huomaamme muutaman rakennuksen pysyneen pystyssä. Ne ovat moskeijoita! Niiden rakentamiseen on laitettu paljon aikaa ja rahaa - niin kuin yleensäkin pyhiin rakennuksiin. Niiden perustukset on kaivettu syvään ja siksi ne pystyivät vastustamaan hyökyaallon kammottavaa voimaa. Myös isolla rahalla rakennetut hotellit pystyivät pystyssä.

Mailis Janatuinen kirjoittaa mielestäni hyvin: "Ihmiselämä on kuin talo. Vesimassat tulevat syöksymään jokaisen ihmisen taloa vastaan. Myrskyt voivat olla yksityisiä tragedioita tai maailman yleisiä katastrofeja – tai sitten kuolema, joka loppujen lopuksi tulee kaikkien meidän osaksemme. Jokaisen ihmisen elämään tulee päivä, jolloin hän kokee menettäneensä kaiken tai vaihtoehtoisesti tietää kohta menettävänsä kaiken." Mikäli olemme rakentaneet elämämme Kristuksen sanan varaan ja elämme Hänen yhteydessään, mikään katastrofi ei voi riistää meiltä kaikkein tärkeintä, ikuista elämää Hänen yhteydessään. On viisautta elää niin, että on valmis kuolemaan vaikka heti. Vuorisaarnan totuudet kestävät myös kuolmemman edessä. Ja ennen kaikkea siinä kestää Jumalan armo Kristuksessa.

Miten toinen rakentaja erosi edellisestä?

Hän ei ollut valmis maksamaan ja näkemään vaivaa. Eihän kukaan järkevä rakentaja toimi näin. Kenties tällaisissa tilanteissa motiivina oli halu tai ulkoinen pakko säästää perustuksissa ja sijoittaa ulkoisesti näkyvään. Se oli kuitenkin lyhytnäköistä ja tyhmää olosuhteissa, joissa myrskyt ja tulvat olivat vain ajan kysymys.

Sovellutus:

Elämme aikaa, jolloin kaikki tuntuu kovalla vauhdilla muuttuvan. Monet pelkäävät suuren lopunajallisen myrskyn lähestymistä. Huumeet, väärä seksi, okkultismi, laittomuus, väkivalta jne . synkentävät maailmamme taivaan. Monet tietävät myrskyn tulevan, mutta eivät silti valmistaudu sen varalta. Jeesus sanoo olevan tyhmää jättää kuulematta Hänen sanojaan. Kuunnelkaamme siis Jeesusta ja ottakaamme vaarin Hänen sanoistaan. Se on paras vakuutuksemme tulevaisuuden varalle.

TOISIN SANOEN

Opetussarja Jeesuksen vertauksista

Opetus 6.

KRIISIAPUA

JOHDANTO:

- Mitä tekisit, jos näkisit kadulla kolme skinheadia potkimassa ulkomaalaista?
- Entä jos Sinua vastaan kävelee liikenteessä sukkasillaan kaksivuotias lapsi?
- Autatko hätään joutunutta?
- Jos autat, kelpuuttaako Jumala sitten Sinut omakseen?
- Miten hyvät teot ja Jumalan hyväksyntä liittyvät toisiinsa?

KAKSI RAKKAUTTA

Lk 10:25-29

25. Ja katso, eräs lainoppinut nousi ja kysyi kiusaten häntä: "Opettaja, mitä minun pitää tekemän, että minä iankaikkisen elämän perisin?"

Jeesus oli lähtenyt viimeiselle matkalleen Galileasta kohti Jerusalemia. Luukas kertoo monista Jeesuksen tällä matkalla tekemistä ihmeistä ja opetuksista. Jeesus ja opetuslapset olivat juuri kulkeneet läpi samarialaisten alueen ja lähestyivät vähitellen Jerusalemia. Jeesus oli lähettänyt 70 pareittain saarnaamaan alueen kylissä ja he palasivat iloiten Mestarinsa luo. Sen jälkeen Jeesus ylisti kuuluvasti Jumalaa siitä, että Hän oli ilmoittanut salaisuutensa lapsenmielisille. Monet paikalla olleet kuulivat ja näkivät tämän kaiken. Väen joukossa istuskeli myös eräs lainopettaja. Istuminen viittaa miehen asemaan ja inhimillisesti arvostettuun asemaan.

Lainopettaja. Lainoppineet olivat Mooseksen lain tuntijoita, joiden tehtävänä oli soveltaa lakia jokapäiväiseen elämään. He olivat pappeja, kauppiaita, käsityöläisiä jne. Uskonnolliselta taustaltaan he saattoivat edustaa fariseuksia, saddukeuksia tai jopa essealaisia. He eivät yleensä ottaneet maksua neuvoistaan ja lainopettajia pidettiin suuressa arvossa. Heitä pidettiin elämän asiantuntijoita ja niin he ajattelivat itsekin.

Lainopettajan asenne. Luukas sanoo suoraan hänen kiusanneen kysymyksellään Jeesusta. Jeesus oli juuri ylistänyt Jumalaa sanoen: Minä ylistän sinua, Isä, taivaan ja maan Herra, siitä, että olet salannut tämän järkeviltä ja viisailta mutta olet ilmoittanut sen lapsenmielisille. Näin sinä, Isä, olet hyväksi nähnyt. Mahdollisesti tämä loukkasi lainopettajan vakaumusta ja sai hänet pohtimaan, että pelastus ei voi olla noin helppoa. Kyllä siihen tarvitaan muutakin kuin lapsenmielisyyttä. Lisäksi vapaa evankeliumi uhkasi uskonnollisen eliitin valtaa. Lainopettajaa ei siis ohjannut tiedonhalu vaan oikeassa oleminen ja omavanhurskas mieli. Hän odotti Jeesuksen vastaavan niin, että voisi osoittaa sen Mooseksen lain nojalla vääräksi.

Lainopettajan kysymys. Mies ei kysynyt Jeesukselta, miten hän pääsisi iankaikkiseen elämään. Hänellä oli jo valmis ajatus siitä, miten sinne päästäisiin - tekemällä hyviä tekoja. Alkutekstin mukaisesti: "Tekemällä mitä minä perin iankaikkisen elämän?" Nyt oli kyse vain siitä, mitkä teot ovat riittäviä pelastukseen. Avointa ja silkkaa omavanhurskautta, tekojen kautta Jumalalle kelpaamista.

Sovellutus:

Monella suomalaisellakin on valmis ajatus siitä, miten taivaaseen päästään. "Olemalla hyvä ja tekemällä hyviä tekoja!" Vrt. Jehovan todistajien oppi. Hurskaalta ja ihanteelliselta kuulostavaa, mutta ihmiskeskeistä ja omavanhurskasta. Mormonien opin mukaan Jeesus sovitti Aadamin synnin, mutta jokaisen hänen jälkeläisensä on sovittavat omat syntinsä. Ihminen joka lähtee tälle tekojen

tielle, kohtaa Jumalan, joka vaatii tekoja ja yhä enemmän tekoja. Jumala vie ihmistä pitkin lain tietä, kunnes tämä väsy yrittämiseen.

26. Niin hän sanoi hänelle: "Mitä laissa on kirjoitettuna? Kuinkas luet?" 27. Hän vastasi ja sanoi: "Rakasta Herraa, sinun Jumalaasi, kaikesta sydäimestäsi ja kaikesta sielustasi ja kaikesta voimastasi ja kaikesta mielestäsi, ja lähimmäistäsi niin kuin itseäsi".

Jeesus lähti miehen matkaan lakihurskauden tielle osoittaakseen hänelle sen, miten mahdotonta se puuha on. Jeesus kiinnitti lainoppineen huomion lakiin, jonka mies tunsikin. Mies tiesi, että laki ilmoittaa Jumalan tahdon - myös teot, jotka pelastaisivat. Jeesus on vastakysymysten mestari. Hän riisui miehen aseista asettamalla hänet itsensä vastaajaksi, arvosti häntä laintuntijana ja asetti hänet siitä nousevaan vastuuseen.

5Ms 6:4-5 4 Kuule, Israel! Herra, meidän Jumalamme, Herra on yksi. Ja rakasta Herraa, sinun Jumalaasi, kaikesta sydäimestäsi ja kaikesta sielustasi ja kaikesta voimastasi. 3Ms 19:18 Älä kosta äläkä pidä vihaa kansasi lapsia vastaan, vaan rakasta lähimmäistäsi niin kuin itseäsi. Minä olen Herra. Lainopettaja osoitti todella tuntevansa Mooseksen lain. Hän lainasi kahdesta eri lain kohdasta olennaisia, juuri tähän asiaan liittyviä kohtia. Hän käytti Jumalan rakastamisesta sanaa agape ja lähimmäisen rakastamisesta sanaa filos. Juuri niin kuin piti! Mooseksen laki kehottaa rakastamaan Jumalaa niin täysillä kuin on mahdollista. Se läpäisee koko ihmisen, hänen kaikki osa-alueensa.

Mitä Jumalan rakastaminen on käytännössä? Se on Hänen asettamistaan etusijalle kaikessa. Se on Hänen huomioonottamista kaikilla elämän alueilla. Jumalan rakastaminen näkyy myös siinä, että rakastamme lähimmäistämme, koska se on Jumalan tahto.

Miten palavasti laki kehottaa rakastamaan lähimmäistä? Yhtä palavasti kuin rakastamme luonnostamme itseämme. Huom! Laki ei kehota meitä rakastamaan itseämme. Kumpi näistä rakkauksista saa rakkauden kaksoiskäskyssä suuremman painon? Jumalan rakastaminen. Sen hedelmää on rakkaus lähimmäistä kohtaan.

Sovellutus:

Joskus ne, jotka sanovat rakastavansa Jumalaa, ovat hirvittäviä lähimmäisilleen. Minulla oli kerran opettaja, joka kiusasi meitä oppilaita. Onneksi kuulin vasta myöhemmin, että hän oli tunnustava kristitty.

28. Hän sanoi hänelle: "Oikein vastasit; tee se, niin sinä saat elää". 29. Mutta hän tahtoi näyttää olevansa vanhurskas ja sanoi Jeesukselle: "Kuka sitten on minun lähimmäiseni?"

Jeesus piti lainopettajan vastausta oikeana ja hyvänä. Samalla Hän korosti, että lain täyttämässä ei riittänyt, että tunsi lain. Se täytyi myös pitää. On olemassa kaksi tietä pelastukseen: "Pidä laki 100%, niin pelastut" tai "Usko evankeliumi, niin pelastut." Ongelmana vain on ihminen syntisyys. Se tekee hänet niin sokeaksi, ettei hän tajua kykenemättömyyttään pelastua lakia täyttämällä. Ainoa mahdollisuus pelastua on uskoa Jeesuksen tehneen sen, mihin me emme pysty.

Lainopettaja ei ymmärtänyt Jeesuksen "yskää". Luukas toteaa hänen halunneen osoittaa hurskautensa. Hän uskoi kelpaavansa Jumalalle - täyttävänsä ainakin tuon ensimmäisen rakkauden käskyn. Toisenkin käskyn täyttäminen oli hänestä "helppo nakki", kunhan Jeesus vain näyttäisi, ketä hänen pitäisi rakastaa kuin itseään. Pelastuksessa oli hänen mielestään kyse ensi sijassa oikeasta tiedosta. Muu hoituisi kuin itsestään. Jeesuksen täytyi osoittaa hänelle, että ongelma ei ole vain tiedon puutteessa vaan kykenemättömyydessä tehdä Jumalan tahto. Lainopettajan itsetuntemus oli lievästi ilmaisten puutteellinen. Hän ei tajunnut, miten pyhä Jumala on ja miten paljon Hän vaatii.

Sovellutus:

Luonnollinen ihminen ei näe omaa riittämättömyyttään Jumalan edessä. Hän ajattelee pystyvänsä täyttämään Jumalan tahdon, koska hän ei tunne Jumalaa. Vrt. "Täytyy yrittää..." Miten Sinä uskot selviytyväsi näistä kahdesta käskystä? Kumpi on Sinulle vaikeampi?

Opettaakseen lain opettajalle Mooseksen lain hengen eikä vain sen kirjainta Jeesus kertoi

vertauksen laupiaasta samarialaisesta. Jeesus nosti rimaa...

LAUPIAS SAMARIALAINEN

Lk 10:30-35

30. Jeesus vastasi ja sanoi: "Eräs mies vaelsi Jerusalemissa alas Jerikoon ja joutui ryöväriensä käsiin, jotka riisuivat hänet alasti ja löivät haavoille ja menivät pois jättäen hänet puolikuolleeksi.

Jeesuksen vertaukset on kaikki otettu kuulijoille tutuista aihepiireistä. Tämä ei ole varsinaisesti vertaus vaan kuvaus ja esimerkki lähimmäisen rakkaudesta. Niinpä tätä kertomusta ei pidä allegorisoida ja etsiä siitä salamerkitsejä. Se on saattanut olla todellinen tapahtuma, joka oli yleisessä tiedossa tai onnettomuus, joka olisi aivan hyvin voinut tapahtua.

Lähes jokainen Juudeassa asuva oli kulkenut Jerusalemissa Jerikoon. Vaikka tie oli melkoisen helppoa kuljettavaa, sillä se oli silkkää alamäkeä, tuota asumaton vuoristoseutu pidettiin vaarallisena alueena. Rosvot olivat todellinen uhka ja niinpä kenenkään ei kannattanut kulkea siellä yksinään. Isompi seurue oli ainoa turva ryövääjiä vastaan.

Jeesus ei kuvaile matkalaista mitenkään, ainoastaan että hän oli eräs mies ja kulki yksinään. Rosvot hyökkäsivät hänen kimppuunsa aikomuksenaan ryöstää hänet. He veivät häneltä niin ratsun, matkatavarat kuin vaatteetkin. Nekin olivat tuohon aikaan kalliita ja ne oli helppo muuttaa rahaksi. Ilmeisesti mies vastusti, koska rosvo hakkasivat miestä niin, että hän oli melkein kuollut. Tämä oli täydellinen vastakohta sille lähimmäisen rakastamiselle, mistä Jeesus ja lainopettajat olivat juuri keskustelleet. Jeesus maalasi tietoisesti mahdollisimman rajun kuvan luodakseen todellisen avun tarpeen, jonka jokainen ymmärtää. Kyse oli äärimmäisestä hädästä, jossa jokaisen kunnan juutalaisen velvollisuus olisi ollut auttaa.

31. Niin vaelsi sattumalta eräs pappi sitä tietä ja näki hänet ja meni ohitse.

32. Samoin leeviläinenkin: kun hän tuli sille paikalle ja näki hänet, meni hän ohitse.

Jeesus maalasi tilanteen mahdollisimman voimakkailla väreillä. Hän laittoi hurskaimpana mahdollisena henkilönä pidetyn hahmon tulemaan paikalle ensimmäisenä.

Papeilla oli omat palvelusvuoronsa Jerusalemin temppelissä. He uhrasivat eläimiä, rukoilivat uhraajien puolesta ja pitivät huolta temppelin kalustosta. Ennen pappistehtäviään heidän oli puhdistauduttava ja vältettävä kaikkea saastaisuutta. Sellaista olisi ollut myös ruumiiseen koskeminen. Fariseusten mukaan jopa varjon lankeaminen kuolleen ruumiin yli saastutti varjon haltijan.

Oli tullut tavaksi varmistaa, ettei Mooseksen lakia missään tapauksessa rikottu. Niinpä pappi siirtyi mahdollisimman kauaksi ryöstäjästä miehestä välttääkseen saastumista. Mutta ryöstetyn miehen lailla pappi oli tulossa alas Jerusalemissa ja menossa ilmeisesti kotiinsa Jerikoon, jossa monet pappisperheet asuivat. Hänellä olisi siis ollut mahdollisuus puhdistautua mahdollisesta saastaisuudesta kotonaan. Työtehtävät temppelissä eivät estäneet auttamista. Hänen ei olisi tarvinnut välttää saastumista. Kuitenkin puhtaussäännöt ajoivat laupeuden harjoittamiseen kehottavien käskyjen ohi. Jeesus kritisoi tällä esimerkillä pappien omavanhurskautta.

Tämä on varmasti ollut kova pala lainopettajalle, joka luonnostaan arvosti pappeja uskonnollisten asioiden erikoismiehinä. Hän olisi odottanut papin ilman mutaa Mooseksen lain mukaan auttavan ryövättyä. Käskihän laki armahtaa jopa vihollista: Esim. 2Ms 23:5 Jos näet vihemiehesi aasin makaavan kuormansa alla, niin älä jätä häntä auttamatta, vaan auta häntä sitä päästämään.

Leeviläiset olivat papillista sukua, mutta eivät Aaronin jälkeläisiä, kuten papit. Heidän tehtävänä oli avustaa pappeja temppelin hoitamisessa. Jokaisella 30-50 -vuotiaalla leeviläismiehellä oli oma palvelusvuoronsa temppelissä. Vuoronsa jälkeen he palasivat Jerusalemissa kotiinsa. Myös Jeesuksen kertomuksen leeviläinen oli tulossa alas Jerusalemissa ja väisti ryövätyn nähdessään toiselle puolelle kulkutietä. Voi olla että leeviläinen pelkäsi pysähtyä auttamaan rosvojen pelossa. Ties vaikka väijyisivät jonkin kallion takana. Rituaalipuhtaus oli vain tekosyy.

Sovellutus:

Meillä kaikilla on monia syitä, joiden avulla ohitamme laupeuden. Joitakin vuosia sitten varoteltiin vierasmaalaisista autoista, jotka pysäyttelivät autoilijoita tekaistuilla onnettomuuksilla. Auttajan pysäytettyään he veivät mennessään sekä auton että kuljettajan omaisuuden ja surmasivat pahimmassa tapauksessa kuskin. Muistan ajaneeni noihin aikoihin juuri sillä seudulla, jossa tämän sanottiin tapahtuneen. Olin juuri saarnannut evankeliumia ja mietin mitä tekisin, jos näkisin onnettomuuden. Painaisiko pastori kaasua vai uskaltaisiko auttaa.

33. Mutta kun eräs samarialainen, joka matkusti sitä tietä, tuli hänen kohdalleen ja näki hänet, niin hän armahti häntä.

34. Ja hän meni hänen luokseen ja satoi hänen haavansa ja vuodatti niihin öljyä ja viiniä, pani hänet juhtansa selkään ja vei hänet majataloon ja hoiti häntä.

35. Ja seuraavana aamuna hän otti esiin kaksi denaria ja antoi majatalon isännälle ja sanoi: 'Hoida häntä, ja mitä sinulta lisää kuluu, sen minä palatessani sinulle maksan'.

Samarialaisen laittaminen auttamaan kertomuksen kärsivää koetteli lainopettajan hermoja. Se oli samaa kuin kertoisimme nykyjuutalainen kuulisi shialaisen palestiinalaisen auttaneen haavoittunutta ortodoksijuutalaista. Juutalaiset kirosivat synagoogissa julkisesti pakanallista syntyperää olevia samarialaisia. He rukoilivat, ettei näillä olisi osaa ylösnousemuksessa ja ettei heitä hyväksyttäisi proselyyteiksi, käännyttäisiksi. Syödä samaa ruokaa heidän kanssaan oli sama kuin syödä sianlihaa. Oli parempi kärsiä kuin ottaa vastaan samarialaisen apua.

Lainopettajaa on täytynyt puistattaa ajatus pappia ja leeviläistä laupiaammasta samarialaisesta. Me menetämme paljon tämän kuvauksen voimasta, koska emme voi aistia juutalaisten ja samarialaisten välistä jännitettä.

Sovellutus:

Iranilaissyntyinen Yahya Djalali, 43, valittiin viime vuoden Kellokkaaksi, Pirkka 2/05. Pystyn kuvittelemaan Jeesuksen kanssa keskustelleen lainopettajan tunteita, sillä lukiessani tuota Pirkan juttua ajattelin, että pitääkö ulkomaalaisen ja kenties muslimitaustaisen miehen opettaa meille "kristityille" lähimmäisen rakkautta. Ilmeisesti täytyy.

Toisin kuin pappi, samarialainen armahti ryövättyä miestä. Alkutekstin sana viittaa "maksassa asti kokemiseen". (Kreikkalaisilla vatsa, keuhkot ja maksa olivat tunteiden kesku.) Kyse on syvästä myötäelämisestä. Samarialainen desinfioi viinillä miehen haavat ja laittoi ne öljyhauteeseen lievittääkseen kipua. Sitten hän asetti miehen aasinsa päälle ja jatkoi itse matkaa jalkaisin.

Savuttuaan majataloon samarialainen maksoi miehen majoittamisen omasta pussistaan. Uhrilla kun ei ollut rosvojen jälkeen varoja. Edes seuraavana aamuna samarialainen ei ajatellut tehneensä jo tarpeeksi vaan varmistui miehen jatkohoidon maksamalla etukäteen. Hän vieläpä lupasi tulla takaisin ja maksaa kaikki miehestä koituneet kustannukset.

TEE SINÄ SAMOIN

Lk 10:36-37

36. Kuka näistä kolmesta sinun mielestäsi osoitti olevansa sen lähimmäinen, joka oli joutunut ryövärien käsiin?"

37. Hän sanoi: "Se, joka osoitti hänelle laupeutta". Niin Jeesus sanoi hänelle: "Mene ja tee sinä samoin".

Luukas palaa Jeesuksen ja lainopettajan keskusteluun. Vastaus Jeesuksen kysymykseen on itsestään selvä. Mutta se haastaa uudelleen ja uudelleen meitäkin kysymään itseltämme, mitä olisin tehnyt? Olisinko minä pysäyttänyt bussin vihreisiin valoihin? Olisinko mennyt potkijoiden väliin tai ainakin heidän jälkeensä? Olisinko pysäyttänyt auton keskellä yötä auttaakseni loukkaantuneita? Olenko minä lähimmäinen?

Jeesuksen esimerkki ravisteli lainopettajan rassistista mieltä. Lainopettaja ei halunnut kutsua samarialaista edes oikealla nimellä, vaan puhui vain "siitä joka osoitti laupeutta". Hänen oli vaikea hyväksyä, että jokainen ihminen olisi hänen lähimmäisensä. Mutta niin se ravistelee meitäkin. Sillä jokaisen ihmisen sisimmässä asuu pieni rasisti. Jokainen ihminen on lähimmäinen, jota meidän tulee auttaa, katsomatta ihonväriin, maailmankatsomukseen, uskontoon, kansallisuuteen, varallisuuteen.

Sovellutus:

Jokaisella meillä on mielessä joku sellainen ihminen, johon ei tekisi mieli koskea, jonka pelkkä läheisyys Sinua inhottaa. Kuka on sellainen ihminen?

Mutta pelastaako se meidät? EI! Jeesus ei lähtenyt mukaan lainoppineen uskonnolliseen hömppään. Hän ei sanonut: "Tee niin, niin saat elää!" tai "Tee niin, niin pääset taivaaseen!" Jeesus sanoi: "Mene ja tee sinä samoin!" Jokaisen ihmisen tulisi auttaa hädässä olevaa, mutta se ei pelasta ketään.

Ainoastaan usko Jeesuksen sovitustyöhön pelastaa, oli sitten samarialainen, juutalainen, palestiinalainen, suomalainen, venäläinen, somalilainen jne.

Yksi periteinen tapa tulkita tätä kertomusta on verrata ryövättyä miestä syntiseen ihmisen ja Jeesusta samarialaiseen mieheen. Pääsiäisen sanoma kertoo, miten Jeesus alentui alemmaksi kuin kukaan toinen auttaakseen meitä saatanan ryöväämiä syntiin langenneen ihmiskunnan jäseniä. Hän maksoi omalla hengellään meille täysihoidon Jumalan majatalossa. Hän teki sen, mitä kukaan toinen ei voinut eikä halunnut. Hän voitelee meidän haavamme ja maksoi jo etukäteen kaikki kustannukset mitä meistä koituu Isälle. Meidän tulee vain suostua Hänen hoidettavakseen. Kaikki on maksettu! Kaikki on täytetty!

HYVÄ PAIMEN

JOHDANTO:

Edellinen luku päättyi sokean miehen ristikuulusteluun uskonnollisten johtomiesten kynsissä. Juutalaiset uskonnolliset johtajat ovat kuin vääriä paimenia, jotka tuhoavat lampaista. Jeesus on kuin hyvä ja rakastava paimen, joka pitää lampaistaan hyvän huolen.

1. LAMPAANHOITO TUTUKSI Jh 10:1-6

"Totisesti, totisesti minä sanon teille: joka ei mene ovesta lammastarhaan, vaan nousee sinne muualta, se on varas ja ryöväri. Mutta joka menee ovesta sisälle, se on lammasten paimen. Hänelle ovenvartija avaa, ja lampaat kuulevat hänen ääntänsä; ja hän kutsuu omat lampaansa nimeltä ja vie heidät ulos. Ja laskettuaan kaikki omansa ulos hän kulkee niiden edellä, ja lampaat seuraavat häntä, sillä ne tuntevat hänen äänensä. Mutta vierasta ne eivät seuraa, vaan pakenevat häntä, koska eivät tunne vierasten ääntä."

Tämän kuvauksen Jeesus puhui heille; mutta he eivät ymmärtäneet, mitä hänen puheensa tarkoitti.

Lampaanhoito oli yksi Juudeassa ja Galileassa asuvien ihmisten toimeentulokeinoista. Sitä harjoitettiin erityisesti ylänkömailla. Se oli kuitenkin kaikille tuttua. Jo Vanhassa testamentissa käytettiin Israelista kuvaa Jumalan lammaslaumana. Kuva suuresta, usean perheen yhteisestä, muurien ympäröimästä lammasaitauksesta, jotka saattoivat sijaita sekä asuinpaikan yhteydessä että kauempana sijaitsevien laitumien lähellä. Iltaisin paimenet toivat lampaat laitumilta ja jättivät heidät yöksi yhteiseen tarhaan. Riippuen lampaat omistavan perheen varallisuudesta, paimenet saattoivat olla joku perheen lapsista tai palkattuja työmiehiä. Mikäli tarhassa oli vain yhden lauman lampaista, paimen itse vartioi oven suussa lampaista. Jos laumoja oli useita, tehtävä annettiin erityisesti palkatulle ovenvartijalle. Vartioiminen oli aiheellista, sillä varkaiden ja rosvojen vierailut laumassa eivät olleet harvinaisia. Luvattomilla asioilla liikkujat yrittivät päästä muualta.

Jeesuksen vertauskuva kertoo aamun toimista, jolloin laumojen paimenet hakivat omat lampaansa viedäkseen ne laitumille. Vartija avasi portin vain tutuille paimenille. Koska tarhassa oli lampaista monesta laumasta, paimenen täytyi saada jotenkin koottua omat lampaansa. Niinpä hän kutsui ne yksinkertaisesti luokseen antamallaan nimellä. Paimenella oli läheinen suhde lampaisiinsa. Lampaat tunnustivat oman paimenensa äänen ja oman nimensä. Sen sijaan vieraan lähestyessä ja kutsuessa lampaista, vaikka oikeillakin nimillä, ne juoksevat pakoon.

Koottuaan lampaansa paimen lähti niiden edellä ja vei ne päivän ajaksi sopiville laidunmaille. Lähi-Idässä lampaat kulkivat paimenensa perässä, läntisessä paimenperinteessä lampaista ajetaan lammaskoirilla haluttuun suuntaan.

Sovellutus 1: Kristittyjä verrataan Raamatussa lampaisiin ja seurakuntaa lammaslaumaan. Myös kristillisessä laumassa esimerkillä on valtavan suuri merkitys. Kristitty paimen kulkee laumansa edellä eikä sen perässä. Hengellistä elämää ei synny käskemällä ja komentamalla. Edellä kulkeminen on parasta hengellistä johtamista. Kukaan kristitty ei voi auttaa toista pitemmälle kuin minne hän itse on kulkenut.

Sovellutus 2: Kristillisen seurakunnan portinvartijoita ovat paimen-opettajat, joiden tehtävänä on

varjella, ettei kukaan ryöstä lampaita mukaansa. Kristillisen seurakunnan historia tuntee tuhansia rosvoja ja ryöväreitä, jotka ovat tunkeutuneet seurakuntaan ja vieneet kristittyjä mennessään. Ainoa tapa tuntea Paimenen ääni on lukea Raamattua. Jumalan Sanan tunteminen on ainoa asia, joka varjelee meidät sielujen varkailta. Voimme vartioida Jumalan seurakuntaa vain Jumalan Sanalla. Kaikista muista keinoista tulee lopulta pakotteita, jotka vain sitovat Jumalan lapsia.

Sovellutus 3: Paimenella ja lampaalla on läheinen suhde. Kristillisessä seurakunnassakin paimenen tulisi tuntea lampaansa, pastorin seurakuntalaisensa - muutenkin kuin vain kasvona kuulijoiden joukossa. Seurakuntayhteydessä on kysymys suhteista, ei vain samasta opista tai yhteisistä riiteistä. Tässä meillä on opittavaa esimerkiksi amerikkalaisesta kulttuurista, jossa korostetaan esimerkiksi toisen nimen tuntemista ja muistamista. Me kaipaamme yhteyttä ja sitä, että meidät huomataan ja huomioidaan, että meitä rakastetaan. Tässä paimenien voimat loppuvat aika nopeasti. Niinpä keskinäinen huomioiminen ei olekaan seurakunnassa vain paimenien tehtävä.

Meistä jokainen voi toimia Jumalan rakastavana kätenä ja suuna, tervehtiä toisia ja jutella edes muutaman sanan. Sen sijaan että odotamme jonkun tulevan ja juttelevan, voimme itse tutustua uusiin ihmisiin. Seurakunnan tulisi olla paikka, jossa viihtyy ja missä on mukavaa. Keskinäinen sosiaalinen yhteys on siinä avainasemassa. Se ei synny itsestään. Sitä pitää rakentaa. Esimerkiksi näiden Leipäsunnuntaiden rakentamisessa olemme korostaneet keskinäistä huomaamista. Olisi hienoa, jos kukaan ei poistuisi illasta ilman, että on saanut tervehdyksen, muutaman hymyn, jutellut jonkun kanssa ja vaikkapa tutustunut johonkuhun uuteen ihmiseen.

Jeesus puhui tämän vertauksen tilanteessa, jossa fariseukset olivat juuri osoittaneet oman hengellisen näkökyvyttömyytensä. Fariseukset olivat kuin huonoja Israelin paimenia tai kenties jopa ryöväreitä. Taustalla on VT:n kuva Israelin kansasta Jumalan lammasmaana. Israelin laumalla on ollut huonoja paimenia, esim. Js 56:10-11 "Israelin vartijat ovat kaikki sokeita, eivät he mitään käsitä; he ovat kaikki mykkiä koiria, jotka eivät osaa haukkua. He näkevät unta, makailevat ja nukkuvat mielellään. Ja näillä koirilla on vimmainen nälkä, ei niitä mikään täytä. Ja tällaisia ovat paimenet! Eivät pysty mitään huomaamaan, ovat kaikki kääntyneet omille teilleen, etsivät kukin omaa voittoansa, kaikki tyynni." Monia vieraita ja varkaita on turmellut Jumalan laumaa. Tällaisia olivat nyt myös Jeesusta vastustavat fariseukset ja kirjanoppineet. Heillä ei ollut Jumalan antamaa valtuutusta kaita laumaa. Kerran Jumala itse herättäisi kansalleen paimenen, Hs 34:23-25 "Minä herätän heille yhden paimenen heitä kaitsemaan, palvelijani Daavidin; hän on kaitseva heitä ja oleva heidän paimenensa. Ja minä, Herra, olen heidän Jumalansa, ja minun palvelijani Daavid on ruhtinas heidän keskellensä. Minä, Herra, olen puhunut. Ja minä teen heidän kanssansa rauhan liiton; minä lopetan maasta pahat eläimet, niin että he asuvat turvallisesti erämaassa ja nukkuvat metsiköissä;"

Jumala on lähettänyt Paimenen, jonka Hän on luvannut, Jeesuksen, Messiaan. Ne lampaat, juutalaiset, jotka kuuluvat Hänen lammasmaansa, tuntevat Hänet ja erottavat Hänen äänensä muista. Jeesus tuli johtamaan heidät pois juutalaisuuden lakihurskaudesta armon hyvälle laitumille. Opetuslapset eivät kuitenkaan ymmärtäneet Jeesuksen vertausta. Siksi Hän tulkitsi sitä heille tarkemmin. Hän laajensi vertausta. Jeesus on sekä ovi lammastarhaan, että se Hyvä paimen, josta Vanha Testamentti ennusti.

2. MINÄ OLEN OVI Jh 10:7-10

Niin Jeesus vielä sanoi heille: »Totisesti, totisesti minä sanon teille: minä olen lammasten ovi. Kaikki, jotka ovat tulleet ennen minua, ovat varkaita ja ryöväreitä; mutta lampaat eivät ole heitä kullekään. Minä olen ovi; jos joku minun kauttani menee sisälle, niin hän pelastuu, ja hän on käyvä sisälle ja käyvä ulos ja löytävä laitumen. Varas ei tule muuta kuin varastamaan ja tappamaan ja tuhoamaan. Minä olen tullut, että heillä olisi elämä ja olisi yltäkylläisyys.

Johanneksen evankeliumissa on seitsemän Jeesuksen itsestään käyttämää "Minä olen"-vertausta.

6:35 "Minä olen elämän leipä..."
8:12 "Minä olen maailman valkeus..."
10:7,9 "Minä olen ovi..."
10:11,14 "Minä olen se hyvä paimen..."
11:25 "Minä olen ylösnousemus ja elämä..."
14:6 "Minä olen tie, totuus ja elämä..."
15:1,5 "Minä olen todellinen viinipuu..."

Nämä kaikki kuvaavat jollakin tavalla Jeesuksen jumaluutta, sitä, millainen Jumala Hän on. Kaksi näistä jumalallisista "Minä Olen" -sanoista on tässä Johanneksen evankeliumin kymmenennessä luvussa. Jeesus sanoi olevansa ovi Jumalan valtakuntaan. Jokaisen, niin lampaan kuin paimenenkin, joka halusi tulla lammastar-haan, täytyi kulkea portin kautta.

Niin kuin aiemmin oli puhetta paimen saattoi itse toimia ovena tuodessaan lampaita yhteiseen lammastarhaan. Jokaisen lampaan oli kuljettava hänen ohitseen. Samalla paimen tarkasti lampaitten kunnon. Hs 20:37:n mukaan paimen saattoi laittaa lampaansa kulkemaan sauvansa alitse löytääkseen vereket ruhjoutumat: "Minä panen teidät kulkemaan sauvan alitse ja saatan teidät liiton siteeseen." Ne, jotka olivat aiemmin julistautuneet portiksi Jumalan luo tai kansan hengellisiksi paimeniksi (kuten kansan tuolloiset johtajat), olivat varkaitten ja ryöväreitten kaltaisia.

Sovellutus 1: On traagista, kun Jumalan valtakunnan oveksi asetetaan jokin muu kuin Kristus itse. Tällaisia vääriä ovia voivat olla esim. kuuluminen oikeaan yhteisöön, oikea kastenäkemyks tai käsitys Pyhän Hengen työstä, lepopäivän pyhittäminen lauantaina, tietyistä ruoista pidättäytyminen jne. Jumalan valtakuntaan ei ole muuta ovea, kuin Jeesus Kristus. Jokainen ihminen, joka haluaa pelastua, on kuin lammas, jonka täytyy kulkea tästä ovesta. Jeesus-ovesta Jumalan valtakuntaan sisälle meneminen edellyttää nöyryytymistä Hänen edessään, turvautumista Hänen armoonsa ja Hänen hoitonsa vastaanottamista. Jokaisen Jeesuksen oman täytyy suostua Hänen tarkastettavakseen, armahdettavakseen ja hoidettavakseen. Se, joka pääsee Jeesuksen lammastarhaan, saa kulkea myös ulos paimenensa johtamana. Jeesus johtaa lampaansa hyvälle laitumelle. Jumalan lapsi saa rauhan ja hyvän omantunnon, uuden perheen, uudet suhteet, sisäisen yltykkylläisyyden jne. Varkaat, tässä tapauksessa ennen kaikkea juutalaiset uskonnolliset johtajat, eivät etsineet lammasten parasta, vaan omaa parastaan.

Sovellutus 2: Apt 4:12 "Eikä ole pelastusta yhdessäkään toisessa; sillä ei ole taivaan alla muuta nimeä ihmisille annettu, jossa meidän pitäisi pelastuman." Jeesus on ainoa tie Jumalan luokse. Kaikki muut tarjotut tiet ovat varkaitten ja ryöväreiden teitä. Omavanhurskaudelle perustuvat uskonnot eivät anna rauhaa tai sisäistä ruokaa, vaan jättävät seuraajansa nälkäiseksi ja turmelevat hänet lopulta iankaikkisesti. Voimakkaammin ei voisi tuomita muita uskontoja. Ne eivät johda Jumalan luokse, ei edes juutalaisuus.

Sovellutus 2: Pyrkiessämme Jumalan lammastarhaan meidän on kuljettava sinne Jeesuksen kautta. Se edellyttää nöyryytymistä Hänen 'sauvansa alle'. Vain sellaiset ruhjeet ja haavat, jotka tulevat esiin, Hän voi parantaa. Syntien tunnustaminen ja niiden anteeksi uskomisen Jeesuksen nimessä avaa meille pääsyn Jumalan 'lammastarhaan'. Eikä se tapahdu vain kerran vaan Hyvä Paimen tarkastaa ruhjemme joka päivä hoitaakseen ne kuntoon.

3. MINÄ OLEN SE HYVÄ PAIMEN Jh 10:11-16

Minä olen se hyvä paimen. Hyvä paimen antaa henkensä lammasten edestä. Mutta palkkalainen, joka ei ole paimen ja jonka omia lampaat eivät ole, kun hän näkee suden tulevan, niin hän jättää lampaat ja pakenee; ja susi ryöstää ja hajottaa ne. Hän pakenee, sillä hän on palkattu eikä välitä lampaista. Minä olen se hyvä paimen, ja minä tunnen omani, ja minun omani tuntevat minut, niinkuin Isä tuntee minut ja minä tunnen Isän; ja minä annan henkeni lammasten edestä.

Jeesuksen erotti juutalaisista johtajista se, että Hänellä oli toisenlainen suhde lampaisiinsa. Vanhassa

testamentissa mm. Hesekiel kirjoitti pahoista huonoista paimenista näin (Hs 34:2-6): "Ihminen, julista tuomio Israelin paimenille. Julista tuomio, sano noille kansansa kaitsijoille: Näin sanoo Herra Jumala: Voi teitä, Israelin paimenet! Te pidätte huolta vain itsestänne, vaikka paimenen tulisi huolehtia lampaistaan. Te juotte maidon, käytätte villan vaatteisiinne ja teurastatte lihavimmat lampaat, mutta ette pidä huolta laumastanne. Te ette ole hoivanneet uupuneita, ette ole lääkinneet sairastuneita ettekä sitoneet murtunutta jalkaa, te ette ole etsineet kadonneita ettekä lähteneet eksyneiden perään. Te olette kohdelleet lampaitanne tylysti ja kovin ottein. Minun laumani on hajonnut, kun se on jäänyt paimenetta, ja minun lampaani ovat joutuneet petojen suihin, kun ne ovat joutuneet erilleen laumastaan. Minun lampaani harhailevat pitkin vuoria, pitkin korkeita kukkuloita, ne ovat hajaantuneet joka puolelle maata, eikä kukaan kaipaa eikä etsi niitä.

Juutalaiset uskonnolliset johtajat olivat kuin palkollisia, kovan paikan tullen he olivat valmiit jättämään paimennettavansa. Jeesus oli lampaitten Luoja ja oikea omistaja. Siksi Jeesuksen asenne lampaisiin erosi ja eroaa muitten asenteesta. Hän on ihanteellinen paimen, joka pitää huolen lampaistaan. Jeesus on Se Hyvä Paimen.

Paimenen tehtäviin kuului mm.:

- Ruokkia lampaita. Hyvien ruokamaiden löytämien oli paimenen vastuulla.
- Hoivata väsyneitä. Paimen kantoi sellaisia lampaita, jotka eivät enää jaksaneet eteenpäin. Jeesus kantaa meitäkin silloin kun emme itse jaksa kulkea.
- Lääkitä sairaita ja sitoa murtumat. Viinillä puhdistettiin ja desinfioitiin haavat ja öljyllä vauhditettiin parantumista. Jeesuksen veri ja Pyhän Hengen öljy parantavat meidänkin haavamme ja murtumamme.
- Etsiä kadonneita. Pilvisinä päivinä lampaat saattoivat eksyä erityisen helposti. Paimen teki kaikkensa löytääkseen kadonneen. Jeesus tekee kaikkensa löytääkseen eksyneen ihmisen. Lampaan tarvitsee vain huutaa "määää". Joskus jokin lampaista oli erityisen villi ja karkaavainen. Paimen saattoi murtaa tällaisen lampaan jalan, hoitaa sen ja lastoittaa kuntoon. Kerrotaan että tällaisesta lampaasta tuli paimenelle erityisen rakas, joka ei poistunut enää kauaksi paimenestaan. Joskus Jeesus joutuu murtamaan meidänkin elämäämme saadakseen meidät pysymään lähellä. Hän joutuu sallimaan elämäämme asioita, jotka ovat kipeitä. Mutta silloinkin häneen itseensä sattuu varmasti enemmän kuin meihin. Vrt. John White Bolivian viidakossa.
- Johdattaa laumaa.
- Varjella ja puolustaa laumaa. Pedot olivat todellinen lampurin riesa. Hetkessä ne ajoivat lauman hajalle ja ryöstivät heikoimmat. Taistelussa petoja vastaan paimenet turvautuivat yleensä terävään sauvaansa ja linkokiviin. Ihmisen vaarallisin peto on perkele. Hän käy ympäri niin kuin kiljuva jalopeura, etsien, kenen hän saisi niellä. (1Pt 5:8)

Kukaan toinen ei ole valmis niin uhrautumaan omiensa puolesta kuin Kristus. Ei kukaan ihminen. Jeesus oli valmis puolustamaan koko ihmiskuntaa tätä petoa vastaan aina kuolemaan asti. Jeesus antoi henkensä Sinun edestäsi taistelussa syntiä ja perkelettä vastaan. Kukaan ihminen ei kykene puolustamaan meitä saatanan hyökkäyksiltä. Vain Jeesuksen veressä katkeavat perkeleen kiusaukset. Meidän aseemme tässä taistelussa on Jumalan sana ja Jeesuksen veri.

Jeesus on Se Hyvä Paimen. Niin kuin paimenet tuolloin, Hänkin tuntee lampaansa nimeltä. Samoin Hänen lampaansa tuntevat Hänet ja Hänen äänensä. Jeesus tuntee sinutkin nimeltä. Miten Jeesuksen äänen oppii tuntemaan? Jos meillä on henkilökohtainen suhde Häneen, opimme ajan myötä erottamaan Hänen äänensä muista. Pyhä Henki kirkastaa Jeesuksen ja Hänen tahtonsa kristitylle Raamatun Sanan kautta. Jeesus puhuu lempeästi, sitkeästi, Raamatun mukaisesti...

"Minulla on myös muita lampaita, jotka eivät ole tästä lammastarhasta; myös niitä tulee minun johdattaa, ja ne saavat kuulla minun ääneni, ja on oleva yksi lauma ja yksi paimen."

Viittauksellaan muihin lammastarhoihin Jeesus ilmeisesti tarkoitti pakanakansojen keskeltä koottavaa seurakuntaa, erotuksena juutalaisista Jeesukseen uskovista. Niissäkin olisi niitä, jotka

kuulisivat Jeesuksen äänen. Sekä juutalaisuudesta että pakanuudesta uskoon tulleet muodostavat yhdessä kristillisen seurakunnan, Jumalan valtakunnan lammaslauman.

Sovellutus: Meitä ei ole kutsuttu seuraamaan ihmistä, vaan Jeesusta. Kellään ei ole samanlaista omistajan rakkautta ihmisiin. Millään yhteisöllä ei ole oikeutta omia evankeliumia ja julistautua ainoaksi oikeaksi pelastavaksi yhteisöksi. Tässäkin kaupungissa on monta hengellistä yhteisöä, mutta vain yksi Kristuksen seurakunta, Jeesuksen lauma. Tähän laumaan kuuluvat vain uudesti syntyneet Jumalan lapset. He kuulevat, eivät ainoastaan maallisen paimenensa, vaan myös Sen Hyvän Paimenen, Jeesuksen äänen. Siksi heillä on mahdollista olla keskenään yhteys.

LAITA KIERTÄMÄÄN

JOHDANTO:

Tämä vertaus liittyy Jeesuksen puheisiin Jumalan valtakunnasta. Edellä Hän on juuri puhunut tulemuksensa merkeistä ja siitä miten yhtäkkisesti toiset otetaan ja toiset jätetään. Ratkaisevaa on se, miten ihmiset suhtautuvat evankeliumiin. Tässä vertauksessa Jeesus puhuu siitä, miten meidän tulisi käyttää tämä odotuksen aika. Siinäkin on tärkeintä se, miten suhtaudun evankeliumiin.

1. SUURI TEHTÄVÄ

Mt 25:14-18

14. Sillä tapahtuu, niinkuin tapahtui, kun mies matkusti muille maille: hän kutsui palvelijansa ja uskoi heille omaisuutensa; 15. yhdelle hän antoi viisi leiviskää, toiselle kaksi ja kolmannelle yhden, kullekin hänen kykynsä mukaan, ja lähti muille maille. 16. Se, joka oli saanut viisi leiviskää, meni kohta ja asioitsi niillä ja voitti toiset viisi leiviskää. 17. Samoin kaksi leiviskää saanut voitti toiset kaksi. 18. Mutta yhden leiviskän saanut meni pois ja kaivoi kuopan maahan ja kätki siihen herransa rahan.

Tämä jakso sijoittuu Jeesuksen toisen tulemuksen odottamisen ja kansojen tuomion väliin. Eli siinä on voimakas Jeesuksen paluun odottamisen ja Jumalan tuomioistuimen sävy. Odottaessamme Jeesusta takaisin olemme kuin palvelijoita, uskottuja orjia, joille isäntä antoi tehtävän, omaisuutensa hoitamisen hänen poissa ollessaan. Jeesus lähti täältä maan päältä pois astuessaan taivaaseen Öljymäeltä (Apt 1:9). Pian Hän palaa takaisin. Jeesus uskoi seurakunnalleen valtakuntansa hoitamisen.

Leiviskät tai talentit, jotka isäntä palvelijoilleen uskoi, oli tuntuva osa koko omaisuudesta, rahallisessa muodossa. Omaisuuteen ja sen hoitamiseen liittyi myös kuluja, jotka katettiin korkovoitoilla. Yksi leiviskä tai "talenti" oli arvoltaan noin 10 000 denaria, eli kymmenentuhannen normaalipäivämiehen palkan verran. Isäntä antoi tuon suunnattoman summan jakeen 18 mukaan hopeassa (argurion viitta hopearahaan). Näin ollen yksi palvelijoista sai 50 000 denarin, toinen 20 000 tuhannen denarin ja kolmas 10 000 denarin arvoisen rahasumman hoidettavakseen. Tarkoitus oli laittaa tuo raha "poikimaan" eli sijoittaa se niin, että se tuottaisi voittoa isännälle. Rikkaiden oli tapana lainata suuriakin summia rahanvaihtajille, jotka sitten maksoivat takaisin tuntuvin, jopa 50 prosenttisin kattein. Pahimmassa tapauksessa inflaatio saattoi osaltaan murentaa matkoille lähteneen isännän omaisuuden. Jeesuksen kertomuksen palvelijoista kaksi laittoi rahat kasvamaan voittoa ja ansaitsi rahoille 50 prosenttisen katteen. Asioimista ei kuvata tässä tarkemmin, mutta jakeesta 27 ymmärrämme rahavaihtamisen ja tuon ajan pankkitoiminnan olleen se kanava, jolla rikkaat omaisuuttaan kartuttivat.

Kolmas palvelija ei laittanutkaan rahoja kasvamaan korkoa vaan kaivoi kuopan ja kätki rahat siihen. Maahan kätkeminen oli yksi kaikkein varimmista tavoista turvata omaisuus - tosin silloin oli syytä muistaa mihin rahansa kätki. Luukkaan evankeliumin rinnakkaiskohdassa (Lk 19:20) yksi palvelijoista kätki rahan liinaseen, joka ei ollut suinkaan turvallinen kätkö. Aikoinaan esimerkiksi sotien yhteydessä monet kaivoivat arvoesineitään ja omaisuuttaan maahan. Monet kätkijöistä kuolivat ja aarteet unohtuivat maahan. Niinpä esim. Amerikan sisällissodan jäljiltä löytyy vieläkin kätköjä.

Mitkä ovat meidän saamamme leiviskät? Kaikki Jeesuksen vertauksen palvelijoista saivat samaa,

vaikkakin toiset enemmän ja toiset vähemmän. Kaikkien tehtävä oli sama, kartuttaa isännän omaisuutta. Leiviskät, jotka me olemme saaneet, viittaavat ensi sijassa evankeliumiin ja Jumalan armotaloudenhoitoon eikä niinkään Jumalalta saamiimme erilaisiin lahjoihin. Meidän tehtävämme on laittaa evankeliumi kasvamaan korkoa maailmassa, voittamaan ihmisieluja taivaaseen. Jeesus antoi lähetyskäskyn ennen taivaaseen astumistaan. Tullessaan takaisin Hän kysyy meiltä palvelijoiltaan miten olemme laittaneet evankeliumin kiertämään.

Vertauksen isäntä uskoi toiselle suuremman vastuun kuin toiselle. Samoin toisille on tänäänkin uskottu evankeliumin välittämisessä suurempi vastuu kuin toiselle, mutta kaikille on kuitenkin annettu sama tehtävä. "Menkää ja tehkää kaikki kansat minun opetuslapsikseni...!"

2. SUURI PALKKA

Mt 25:19-23

19. Pitkän ajan kuluttua näiden palvelijain herra palasi ja ryhtyi tilintekoon heidän kanssansa. 20. Silloin tuli se, joka oli saanut viisi leiviskää, ja toi toiset viisi leiviskää ja sanoi: 'Herra, viisi leiviskää sinä minulle uskoit, katso, toiset viisi leiviskää minä olen voittanut'. 21. Hänen herransa sanoi hänelle: 'Hyvä on, sinä hyvä ja uskollinen palvelija. Vähässä sinä olet ollut uskollinen, minä panen sinut paljon haltijaksi. Mene herrasi iloon.' 22. Myös se, joka oli saanut kaksi leiviskää, tuli ja sanoi: 'Herra, kaksi leiviskää sinä minulle uskoit, katso, toiset kaksi leiviskää minä olen voittanut'. 23. Hänen herransa sanoi hänelle: 'Hyvä on, sinä hyvä ja uskollinen palvelija. Vähässä sinä olet ollut uskollinen, minä panen sinut paljon haltijaksi. Mene herrasi iloon.'

Kului pitkä aika, kunnes isäntä palasi takaisin. Monet ajattelevat Jeesuksen paluun suhteen samoin. Kuitenkin ikuisuuden valossa se on lyhyt aika. Jeesus anoikin palaavansa pian. Kun isäntä sitten saapui, hän rupesi tilintekoon palvelijoidensa kanssa. Ensimmäinen ja toinen palvelijoista sanoivat saaneensa toinen viisi ja toinen kaksi leiviskää sekä ansainneensa niillä isännälleen tuplasti enemmän. He saivat molemmat herraltaan kehuja uskollisuudesta ja lupauksen siitä, että saisivat vastuulleen vielä paljon isomman omaisuuden hoitamisen.

Lk 19:17:ssä isäntä lupasi uskolliselle palvelijalleen hallittavaksi kymmenen kaupunkia. Tässä on viittaus kristittyjen roolin tulevaisuudessa. Täällä uskollisesti evankeliumin leiviskän hoitanut saa tehtäviä tulevassa rauhan valtakunnassa.

Kumpikaan miehistä ei ollut myöskään vähätellyt saamaansa vastuuta vaan olivat toimineet juuri niin kuin isäntä oli määrännyt. Yksi Jumalan valtakunnan periaatteista on: uskollisuus vähässä. Lk 16:10: Joka vähimmässä on uskollinen, on paljossakin uskollinen, ja joka vähimmässä on väärä, on paljossakin väärä.

Siksi meidänkään ei tule ajatella Jumalan valtakunnassa sitä, miten arvokkaalla paikalla olemme. Se että olemme saaneet tehtäväksi asioida evankeliumilla, on jo itsessään yhtä arvokasta kuin Herramme on arvokas. Meidän tehtävämme on kertoa evankeliumia niillä lahjoilla ja kyvyillä, jotka Jumala on meille antanut eikä niillä, joita emme ole saaneet. Hän ei aseta meitä saappaisiin, joissa emme osaa kävellä; haarniskaan, jossa emme osaa taistella; autoon, jota emme osaa ajaa.

3. SUURI VASTUU

Mt 25:24-30

24. Sitten myös se, joka oli saanut yhden leiviskän, tuli ja sanoi: 'Herra, minä tiesin sinut kovaksi mieheksi; sinä leikkaat sieltä, mihin et ole kylvänyt, ja kokoat sieltä, missä et ole viskannut. 25. Ja peloissani minä menin ja kätkin sinun leiviskäsi maahan; katso, tässä on omasi.'

Myös kolmas palvelija jouti isäntänsä puhutteluun. Hän puolustautui sillä, että ajatteli isännän olevan kova ja epäoikeudenmukainen mies. Tämän palvelijan mielestä isäntä teki väärin, kun hän ansaitsi omaisuuksia ainoastaan sijoittamalla rahojaan. Isäntä hyötyi hänen mielestään epäoikeudenmukaisesti toisten tekemästä työstä. Hän myös pelkäsi isäntänsä ja ajatteli tämän

kohtelevan kaltoin palvelijoitaan, mikäli he eivät onnistuisi lisäämään isännän omaisuutta. Hänen mielestään oli parasta varmistaa, ettei epäonnistumisia pääsisi tapahtumaan, kaivamalla rahat maahan.

Monet ajattelevat Jumalasta samalla tavalla. Heidän mielestään Jumala on epäoikeudenmukainen. Käsittämätön kärsimys ja onnen epätasapainoinen jakautuminen maailmassa saa monet syyttämään Jumalaa vääryydestä. Heidän jumalakuvansa on ankea. Kaikkivaltias on heistä omavaltainen, ennalta arvaamaton, itsekäs, kova ja tyrannimainen. He pelkäävät mutta eivät kunnioita Häntä. Heille Jumala on se pelottava ukkoylijumala, joka heittelee kuumia kiviä tottelemattomien lasten päälle, jolta ei koskaan saa hymyä tai hyväksyntää ja joka kuitenkin tuomitsee kadotukseen teki mitä hyvänsä.

26. Mutta hänen herransa vastasi ja sanoi hänelle: 'Sinä paha ja laiska palvelija! Sinä tiesit minun leikkaavan sieltä, mihin en ole kylvänyt, ja kokoavan sieltä, missä en ole viskannut. 27. Sinun olisi siis pitänyt jättää minun rahani rahanvaihtajille, niin minä tultuani olisin saanut omani takaisin korkoineen.'

Jeesuksen vertauksen isäntä ei kuitenkaan niellyt palvelijan selitystä vaan sanoi syyn olevan palvelijan pahuudessa ja laiskuudessa. Huom! Isäntä myönsi leikkaavansa sieltä mihin ei ole kylvänyt, mutta ei olevansa kova. Se oli palvelijan omaa tulkintaa. Ongelmana oli palvelijan asenne isäntäänsä kohtaan. Palvelija arvosteli isäntäänsä ja jätti siksi tottelematta. Hän ajatteli tietävänsä asiat paremmin. Isännän toiminta saattoi näyttää palvelijasta kovalta, mutta se ei vastannut todellisuutta. Todellinen ja perusteltu syy ei sittenkään ollut isännän kovuudessa vaan palvelijan laiskuudessa ja pahuudessa.

Jumalakritiikin syy ei tänäänkään ole itse Jumalassa vaan paljon lähempänä - arvostelijan omassa asenteessa Jumalaa kohtaan. Oma syntisyys ja pahuus on tavallista heittää Jumalan syyksi. Myös suhteessa evankeliumiin ja sen eteenpäin viemiseen löytyy syy usein Jumalasta: "Vaatimus Jeesuksesta ainoana pelastustienä on muita tuomitseva." "Kristinuskon Jumala on suvaitsematon!" "Ei Jumala tarvitse puolestapuhujia. Jos tarvitsee, niin kyllä hänellä menee huonosti..." Todellinen syy lähetystyön hitaaseen etenemiseen on ihmisten oma laiskuus ja sydämen pahuus. Esim. Kylläisien raamattukritiikki seisoo samanlaisen asenteen varassa: "Jumala on liian julma, jos kaikki eivät pääse taivaaseen". On monia kysymyksiä, joihin meillä kristityilläkään ei ole tyhjentävää vastausta; esimerkiksi kärsimyksen ongelma. Mutta se, että me emme ymmärrä kaikkea, ei silti romuta Jumalan persoonaa. Ongelma on meidän langenneen lanttumme, eikä Jumalan. Tieto siitä, että vertauksen isäntä leikkasi sieltä, mihin ei ole kylvänyt, ei tehnyt hänestä välttämättä kovaa miestä, vaikka palvelija niin ajattelikin. Samoin tieto esimerkiksi siitä, että kaikki eivät parane ihmeen kautta vaikeasta sairaudesta, ei tee Jumalasta epäoikeudenmukaista. Emme vain ymmärrä miksi kaikki eivät parane. Vrt. Niilo Ylivainio (Samaan aikaan kun toiset loukkaantuvat Jumalaan joka ei paranna ja toiset parantuivat Niilon käten kautta, mies itse sairasti paksusuolen syöpää... mutta ei loukkaantunut Jumalaan.)

28. Ottakaa sentähden leiviskä häneltä pois ja antakaa sille, jolla on kymmenen leiviskää. 29. Sillä jokaiselle, jolla on, annetaan, ja hänellä on oleva yltäkyllin; mutta jolla ei ole, siltä otetaan pois sekin, mikä hänellä on. 30. Ja heittäkää tuo kelvoton palvelija ulos pimeyteen; siellä on oleva itku ja hammasten kiristys.'

Jeesuksen vertauksen palvelija menetti hänelle uskotun leiviskän. Jeesus tiesi että moinen mutka tarinassa edellytti selitystä ja siksi Hän lainasi ilmeisesti tuon ajan sanontaa. Meidän aikamme se sanottaisiin vaikka näin: "Raha tulee rahan luo..." Omaisuus karttuu lisääntyvässä määrin sille jolla sitä on. Jeesus antoi tälle sanonnalle syvemmän merkityksen: Oikea asenne on kaiken ydin. Se tuo siunauksen. Jumala palkitsee oikean asenteen, uskollisuuden. Väärä asenne koituu ihmiselle turmioksi. Hän menettää helposti senkin minkä on saanut. Palvelija joutui pois palveluksesta, oman onnensa nojaan. Rikkaus vaihtui hetkessä köyhyyteen ja arvostettu asema uskottuna orjana hylkiön

osaan.

Jumala ajaa omiensa asiaa. Kun suostumme täällä siihen osaan, jonka Jumala meille antaa, Hän huolehtii jatkohommista. Esim. lähettien työelämään sijoittuminen kotimaassa. Jumala palkitsee uskollisuuden usein jo täällä ajassa. Mutta viimeistään iankaikkisuudessa.

Mikäli tulkitsemme leivisköjen tarkoittavan Jumalan meille antamia lahjoja, kykyjä ja taitoja, joudumme tässä kohdin tulkinnassamme pöpelikköön. On mahdotonta ajatella, että kristitty joutuisi kadotukseen siksi, että ei ole suostunut käyttämään kaikkia Jumalan hänelle antamia lahjoja.

Raamatun muun ilmoituksen mukaan ainoa kadottava synti on pelastuksen torjuminen, evankeliumin hylkääminen. Siksi Jeesus tarkoittanee leivisköillä asioimisella evankeliumin eteenpäin viemistä. Pahan palvelijan synti oli hänen asenteensa isäntään. Siksi hänet hylättiin. Meitä ei kadota asenteemme omiin lahjoihimme vaan asenteemme Jumalaan ja Hänen evankeliumiinsa.

Mikäli torjumme evankeliumin, meidät heitetään Jumalan tuomiolla kadotukseen. Jumala on kutsunut ja kutsuu kaikkia ihmisiä luokseen. Niille, jotka ottavat evankeliumin vastaan, Hän on antanut tehtävän: viedä se niille, jotka eivät vielä sitä tunne. Olemme saaneet paljon lahjoja, joiden avulla voimme tämän leiviskän laittaa kiertämään. Jumala haluaa sanoa Sinullekin kerran: Hyvä on, sinä hyvä ja uskollinen palvelija. Vähässä sinä olet ollut uskollinen, minä panen sinut paljon haltijaksi. Mene herrasi iloon.

TEKSTIVIESTI TAIVAASEEN

JOHDANTO:

Lähetät tekstiviestin kännykälläsi. Odotatko siihen myös vastausta? Entä jos toinen ei vastaa ja asiiasi on todella tärkeä. Miten kauan kestää, ennen kuin itse vastaat toisen lähettämään tekstiviestiin? Entä jos toinen ei halua vastata? Rukous on kuin tekstiviesti Jumalalle. Odotamme siihen vastausta ja toistamme sen mahdollisimman usein. Jumala vastaa varmasti. Näiden vertausten tarkoitus ei ole niinkään korostaa oikeaa rukousta vaan oikeaa asennetta suhteessa Jumalaan: uskoa ja nöyryyttä. Tämä Jeesuksen opetus rukouksesta liittyy läheisesti hänen sanomaan toisesta tulemuksestaan.

I VERTAUS VÄSYMÄTTÖMÄSTÄ RUKOUKSESTA

Lk 18:1-8

1. RUKOILKAA AINA

Lk 18:1

1. Ja hän puhui heille vertauksen siitä, että heidän tuli aina rukoilla eikä väsyä.

Jeesus puhuu tällä vertauksella opetuslapsiaan, joille hän on juuri edellä puhunut paluustaan, toisesta tulemisestaan. Jeesuksen odottamisessa on tärkeää rukous. Ilman sitä emme ole valmiita Hänen yhtäkkiseen paluuseensa.

Siksi Jeesus kehotti rukoilemaan aina: Me voimme lähestyä Jumalaa kaikissa asioissa. Millaisissa asioissa meillä on taipumus jättää rukoilematta? Jumalalla ei ole päivystys-vuoroja vaan jatkuva vastaanotto. Aina rukoileminen ei tarkoita sitä, että meidän pitäisi olla kaiken aikaa polvillamme. Kyse on asenteesta, yhteydestä Jumalaan.

Toiseksi Jeesus kehotti rukoilemaan väsymättä: Rukoilemiseen on helppo väsyä. Varsinkin lopunaikana tulee paljon asioita, jotka ovat omiaan rikkomaan yhteytemme Jumalaan ja kiinnittämään huomiomme muualle.

Jumala ei tarvitse rukouksiamme, me itse tarvitsemme sitä. Vrt. Vene, josta heitetään köysi laivaan. Joskus kristitystä tuntuu siltä, ettei rukouksesta ole mitään apua, ettei Jumala kuule rukouksiamme.

2. ESIMERKKI VÄÄRÄSTÄ TUOMARISTA

Lk 18:1-5

2. Hän sanoi: "Eräässä kaupungissa oli tuomari, joka ei peljännyt Jumalaa eikä hävennyt ihmisiä. 3. Ja siinä kaupungissa oli leskivaimo, joka vähän väliä tuli hänen luoksensa ja sanoi: 'Auta minut oikeuteeni riitapuoltani vastaan'. 4. Mutta pitkään aikaan hän ei tahtonut. Vaan sitten hän sanoi mielessään: 'Vaikka en pelkää Jumalaa enkä häpeä ihmisiä, 5. niin kuitenkin, koska tämä leski tuottaa minulle vaivaa, minä autan hänet oikeuteensa, ettei hän lopulta tulisi ja kävisi minun

silmilleni'."

Kussakin kaupungissa oli muinoin kaupungin vanhimmisto, kymmenen miehen raati, joka ratkoi mm. ihmisten välisiä asioita. Myöhemmässä vaiheessa yksi henkilö toimi tässä tehtävässä, varsinkin pienemmissä paikoissa. Ilmeisesti kyseessä ei ollut asianajaja vaan virkatuomari, joka ratkaisi ihmisten riita-asioita. Jeesus kuvaa tätä tuomaria kahdella tavalla:

A. Hän ei pelännyt Jumalaa.

Mooseksen laki edellytti tuomarilta tasapuolisuutta. 5Ms 1:16-17 Sitten annoin teidän tuomareillemme tämän käskyn: 'Kuunnelkaa tarkoin molempia osapuolia ja tuomitkaa oikein riippumatta siitä, käykö joku oikeutta maanmiehensä vai luonaan asuvan muukalaisen kanssa. Älkää tuomitessanne olko puolueellisia, vaan kuunnelkaa alhaista samoin kuin ylhäistäkin. Älkää pelätkö ketään, sillä tuomareina te toimitte tehtävässä, jonka Jumala on teille antanut. Jos jokin asia on teistä liian vaikea, tuokaa se minun tutkittavakseni.' Tämä tuomari ei kunnioittanut Mooseksen lakia eikä Jumalaa. Hän ei pelännyt Jumalaa. Jumalan pelko on Raamatussa myönteinen asia ja liittyy Jumalan kunnioittamiseen.

B. Hän ei hävennyt ihmisiä.

Tämä tuomari ei välittänyt siitä, mitä ihmiset hänestä ajattelivat. Hän ei piitannut huonosta maineesta. Hän ei piitannut ihmisiä. Hänelle ihmiset olivat ilmaa ja ainoastaan hyödyn väline. Kaiken kaikkiaan paha mies. Tuomareilla oli paha tapa ottaa lahjuksia. Asiat etenivät paremmin, jos asiakkaalta löytyi voitelurahaa.

Sovellutus:

Nämä kaksi piirrettä liittyvät aina toisiinsa. Jos ihminen ei pelkää Jumalaa, hänen asenteensa lähimmäisiinsäkin on kova ja armoton. Rakkaus on Jumalasta, sanoo Johannes. 1Jh 3:8 Joka ei rakasta, se ei tunne Jumalaa, sillä Jumala on rakkaus. Todellinen suhteemme lähimmäisiimme riippuu suhteestamme Jumalaan. Meidän aikamme ihminen ei pelkää Jumalaa eikä kunnioita lähimmäistään. Vrt. 1Tm 3:1-5: Mitä lähempänä lopunaikaa elämme, sitä kovemmiksi asenteet käyvät.

Eräällä asiakkaista, samassa kaupungissa asuvalla leskivaimolla, ei ilmeisesti ollut millä maksaa voitelurahaa. Siksi tuomarilla ei ollut kiirettä viedä eteenpäin naisen asiaa. Lesken asema oli tuossa kulttuurissa turvaton. Mooseksen laissa varotetaan sortamasta leskiä ja orpoja (Jr 7:6). He olivat usein väliinputoajia. Mikäli tuomari ei ajaisi hänen asiaansa riitakumppania vastaan, hänellä ei olisi mitään mahdollisuuksia puolustautua. Lopulta nainen huomasi, ettei tuomari toimisi ilman lahjuksia.

Hän otti toisen taktiikan, väsyttämisen. Voin kuvitella hänen seisoneen joka aamu tuomarin vastaanotolla, ja lähtevän viimeisenä. Vähitellen tuomarin päivät mustuivat pelkästään siitä, että hän tiesi sen naisen taas vaivaavan häntä kysymyksillään. Muutkin tiesivät asiasta. Asian teki vaikeaksi se, että tuomari tiesi toimivansa väärin.

Sovellutus:

Meillä tuomari joutuisi moisesta käytöksestä tuomitukseksi virkavirheestä. Suomi on yksi kaikkein vähiten korruptoituneita valtioita. Monissa yhteiskunnissa ongelma on todellinen esim. Angola. Meilläkin tuomarilla on mahdollisuus päättää mitä asioita käsitellään ja milloin. Mutta kohtuullisen ajan sisällä asia on otettava käsittelyyn. Suomessa on jokaisella on periaatteessa oikeus yhtäläiseen oikeusturvaan. Jos ei ole itsellä varaa oikeusavustajaan, määrätään lainoppinut avustaja. Käytännössä raha saattaa ratkaista meilläkin. Isolla rahalla saa paljon asianajajavoimia. Huono asianajaja voi pilata jutun. Esim. isokenkäisten puolustautuminen on voimallisempaa. Tuomioistuimen taholta suhtautuminen ei eroa ns. tavallisen pulliaisien asiasta.

Lopulta tuomari suivaantui naisen sitkeydestä ja suostui toimimaan. Hän pelkäsi, että tätä menoa nainen löisi pian hänen silmänsä mustaksi. Henkilökohtainen rauha sai hänet liikkeelle. Sen

alhaisempaa motiivia saa hakea.

3. JUMALA KUULEE

Lk 18:6-8

6. Niin Herra sanoi: "Kuulkaa, mitä tuo väärä tuomari sanoo! 7. Eikö sitten Jumala toimittaisi oikeutta valituillensa, jotka häntä yötä päivää avuksi huutavat, ja viivyttäisikö hän heiltä apuansa? 8. Minä sanon teille: hän toimittaa heille oikeuden pian. Kuitenkin, kun Ihmisen Poika tulee, löytäneekö hän uskoa maan päältä?"

Jeesus kutsui tuomaria selvästi väärämieliseksi. Hän vertasi väärä tuomaria Jumalaan ja totesi eron huikeaksi. Jumala ei ole väärämielinen. Jumala vastaa orvon, köyhän ja lesken huutoon. Hän ajaa omiensa asiaa.

Me olemme leskivaimon kaltaisia rukoilijoita. Emme pysty koskaan lahjomaan Jumalaa millään konstilla. Ainoa keinomme on pyytää Jumalaa armahtamaan meitä - uudestaan ja uudestaan. Kuitenkin Jumalan omatkin joskus epäilevät Hänen hyvää tahtoaan ja kuvittelevat hänet väärämielisen tuomarin kaltaiseksi despootiksi, joka ei viitsi vastata kaikkiin rukouksiin. Jumala ei ole lahjottavissa, eikä Hän kiristä omiaan.

Niinpä: Jos kerran väärämielinenkin tuomari lopulta suostui auttamaan leskivaimoa, kuinka paljoa ennemmin Jumala kuulee ja auttaa niitä, jotka huutavat Häntä avuksi. Jumala haluaa kuulla Sinua ja auttaa sinua! Hän ei viivytä vastaamista rukouksiin, vaikka meistä joskus siltä tuntuukin.

Jeesuksen sanat liittyvät olennaisesti edellä puheena olleeseen aiheeseen eli Jeesuksen paluuseen. Erityisesti silloin kristityt olisivat kiusattuja epätoivoon. Kuitenkin Jeesuksen paluu tapahtuu pian, nopeasti ja varmuudella.

Mitä Jumalalle otollinen rukous edellyttää meiltä? Uskoa! Vrt. Tilaatko kuppilassa kahvin, mutta et jää sitä odottamaan? Lähetätkö kaverille sähköpostin varmistamatta se perille menoa? Rukoiletko Jumalalta jotakin, odottamatta Hänen vastaavan siihen? Meidän tulee rukoilla odottaen Jumalan vastaavan pyyntöömme. Kyse on asenteesta ja luottamuksesta Jumalaan.

"Päivin ja öin" rukoileminen viittaa vastausta odottavaan ja periksi antamattomaan rukoukseen. Vrt. Jk 1:6-8 Mutta anokoon uskossa, ollenkaan epäilemättä; sillä joka epäilee, on meren aallon kaltainen, jota tuuli ajaa ja heittelee. Älköön sellainen ihminen luulko Herralta mitään saavansa, kaksimielinen mies, epävakainen kaikilla teillään. Uskon rukous pelastaa sairaan...

II VERTAUS NÖYRÄSTÄ RUKOUKSESTA

Lk 18:9-14

1. SANOMA YLPEILLE

Lk 18:9

9. Niin hän puhui vielä muutamille, jotka luottivat itseensä, luullen olevansa vanhurskaita, ja ylenkatsoivat muita, tämän vertauksen...

Toisen rukoukseen liittyvän vertauksensa Jeesus osoitti muutamille itseensä luottaneille kuulijoille. Emme tiedä tarkemmin keitä he olivat. Tekstiyhteys viittaisi fariseuksiin tai ainakin sinne päin nyökällään oleviin. Mikä oli näiden Jeesuksen kuulijoiden ongelma? Mihin ongelmaan tämä Jeesuksen vertaus antoi vastauksen? Jeesuksen kuulijat luottivat itseensä. He ajattelivat olevansa vanhurskaita. He myös halveksivat toisia.

Nämä kolme piirrettä liittyvät yleensä toisiinsa = ylpeä asenne. Vanhurskaus on Jumalan koetuksen kestämistä, synnittömyyttä. Millainen on vanhurskas ihminen? Puhdas ja viaton. Olivatko nämä ihmiset todellisuudessa vanhurskaita? Eivät, muuten paitsi omasta mielestään.

Missä määrin ylpeys ja itseensä luottaminen leimaa meidän aikamme yhteiskuntaa? Ilmeisen paljon. Tämä on ylpeää aikaa niin yhteiskunnallisesti kuin uskonnollisestikin. Sama asenne on työntynyt myös kristikuntaan.

2. KAKSI RUKOILIJAA

Lk 18:10

10. "Kaksi miestä meni ylös pyhäkköön rukoilemaan, toinen fariseus ja toinen publikaani.

Jeesuksen vertauksen kaksi miestä menivät rukoilemaan ylös temppeliin. Sanonta viittaa Jerusalemin temppeliin, jota juutalaiset pitivät ainoana täydellisen oikeana rukouspaikkana. Juutalaiset opettivat Jumalan siellä varmasti kuulevan rukoukset. Jh 4. luvun mukaan Jumalan mielen mukainen rukous ei ole kiinni rukouspaikasta.

Toinen rukoilijoista oli fariseus. Fariseukset edustivat aikansa uskonnollista eliittiä, monet heistä todellisia lain asiantuntijoita, kirjanooppineita. He halusivat tehdä uskostaan Jumalaan täyttä totta ja yrittivät noudattaa Mooseksen lakia kirjaimellisesti. Sen lisäksi he ottivat noudattaakseen monia lakia tulkitsevia ja siitä kehitettyjä perinnäissääntöjä. Heille Jumalan palveleminen oli sääntöjen ja pyhien tapojen noudattamista. Mooseksen lain kirjaimellinen totteleminen oli heille pelastuksen ehto - jos se vain oli jotenkin mahdollista. Fariseuksia yleensä kunnioitettiin - ja he vaativat sitä itsekin. He olivat aikansa todellisia puhdasoppineita ja oikeaoppisia pyhiä.

Toinen rukoilija oli publikaani. Publikaaneja pidettiin julkisyntisen ja riistäjänä. Tullivirkailijoina he olivat yleensä vuokranneet verotusoikeuden ylemmiltä viranomaisilta. Maksaakseen kulunsa ja saadaakseen itsekin kohtuullisen korvauksen he ottivat määrätyn osan välistä itselleen. Kiusaus lahjontaa oli kova ja samoin kohtuuttomiin välityspalkkioihin. Heistä ei pidetty, koska kaikki tiesivät heidän huijaavan muita. Heidän ajateltiin elävän laillisuuden ja laittomuuden rajamailla. He eivät olleet uskonnollisesti aktiivisia. Heidät luettiin yleensä julkisyntisten joukkoon porttojen ja juomareiden kanssa.

3. ONNISTUNUT RUKOILIJAA

Lk 18:11-12

11. Fariseus seiso (asettui paikalleen) ja rukoili itsekseen näin: 'Jumala, minä kiitän sinua, etten minä ole niinkuin muut ihmiset, riistäjät, väärämieliset, huorintekijät, enkä myöskään niinkuin tuo publikaani. 12. Minä paastoan kahdesti viikossa; minä annan kymmenykset kaikista tuloistani.'

Jerusalemin temppelialue oli jaettu ns. pihoihin. Kaikkein pyhin ja pyhä olivat temppelirakennuksessa. Sen ympärillä oli pappien esipiha, missä suoritettiin kaikki puhdistukset ja uhrin. Sen ympärillä oli miesten esipiha, jonne ei naisia päästetty. Sen ympärillä oli naisten esipiha ja sitten pakanoiden esipiha erotettuna varoittavilla kylteillä. Hurskaiden fariseusten arvostetuimmat rukouspaikat olivat miesten esipihan ja pappien esipihan välisen muurin reunakaiteen vieressä. Fariseus ei suinkaan rukoillut itsekseen hiljaa, vaan niin että muutkin kuulivat kauniin ja monisanaisen rukouksen. Sanonta "itsekseni" tarkoittaa alkukielessä, että hän rukoili itseään varten, korostaakseen itseään, omaksi kunniakseen. Hänen rukoilemisensa oli lähinnä itsensä kehumista. Miehen rukous oli kiitosrukous vain nimellisesti: Hän ei kiitä Jumalaa mistään mitä tämä olisi tehnyt. Hän kiittelee itse asiassa itseään. Hän vertaili itseään inhimillisiin mitoihin, ei Jumalan mitoihin. Hän oli tullut siihen tulokseen, että oli muita parempi. Hän halveksi avoimesti julkisyntisiä, kuten esimerkiksi publikaaneja. Hän antoi itselleen synninpäästön kaikista synneistä. Kaiken tämän hän julisti ääneen!

Tämän lisäksi mies luetteli uskonnollisia meriittejään, ääneen! Fariseus teki enemmän kuin oli välttämätöntä. Kunnon fariseuksen tavoin hän paastosi kahdesti viikossa, maanantaina ja torstaina. -

Jumalan sana määräsi paaston ainoastaan kerran vuodessa, Suurena sovintopäivänä (3Ms 16:29). (Nykyään juutalaisilla on 28 paastopäivää vuodessa.) Hän antoi kaikista tuloistaan kymmenen prosenttia Jumalalle. Hän todennäköisesti viittasi tällä fariseusten käytäntöön antaa käytännössä jopa 20 % tuloistaan. Hän ajatteli olevansa onnistunut ja esimerkillinen juutalainen.

Sovellutus:

Millaista on suomalainen farisealaisuus? Ulkoista näyttämistä, itsensä kehumista. Ulkokuori ratkaisee, kunhan kukan ei näe sisintä. Suomalainen fariseus vetoaa mm. kasteeseensa, luterilaisuuteensa, lainkuuliaisuuteensa, rehellisyyteensä. Hengelliseen voimaansa, armolahjoihinsa, ylistysmusiikkiinsa jne.

4. EPÄONNISTUNUT RUKOILIJÄ

Lk 18:13

13. Mutta publikaani seiso i taampana eikä edes tahtonut nostaa silmiään taivasta kohti, vaan löi rintaansa ja sano i: 'Jumala, ole minulle syntiselle armollinen'.

Publikaani oli täydellinen vastakohta fariseukselle. Publikaani ei kehdannut mennä rukoilemaan samaan paikkaan fariseuksen kanssa vaan jäi kauemmaksi pappien esipihasta, ilmeisesti miesten esipihan toiseen laitaan. Hän ei myöskään rohjennut nostaa katsettaan ylös häpeän tähden, jota hän tuns i Jumalan edessä. Itämaiseen tapaan hän löi kädellään rintaansa äärimmäisen surun ja katumuksen osoitukseksi. Myös hänen sanansa osoittavat aitoa synnintuntoa. Vähäeleistä ja lyhytsanaista. Ajatuksena: Jumala tietää kaiken. Publikaani ei kiitellyt itseään tai edes Jumalaa. Hän pyysi armoa. Hän ei vedonnut mihinkään omaansa armon saadakseen. Se oli nöyrän, omat kasvonsa menettäneen syntisen rukous.

5. ARMAHDETTU RUKOILIJÄ

Lk 18:14

14. Minä sanon teille: tämä meni kotiinsa vanhurskaampana kuin se toinen; sillä jokainen, joka itsensä ylentää, alennetaan, mutta joka itsensä alentaa, se ylennetään."

Kummanko rukoukset Jumala kuuli? Molempien! Mitä rukous vaikutti fariseukseen? Ei mitään. Mitä rukous vaikutti publikaaniin? Hänen suhteensa Jumalaan muuttui. Hänet vanhurskautettiin, luettiin Jumalan koetuksen kestäväksi. Hän tarrautui Jumalan armoon eikä omaan hurskauteensa. Mitä on itsensä ylentäminen? Se on turvautumista siihen, mitä itse on hengellisesti saavuttanut. Fariseus ylensi itsensä toisten yläpuolelle, eikä myöntänyt todellista syntisyyttään. Sen seurauksena fariseus alennettiin, hän ei tullut vanhurskaaksi. Mitä on itsensä alentaminen? Se on syntiseksi suostumista, oman synnin ja syntisyyden tunnustamista. Publikaani oli rehellinen ja otti oikean paikkansa syntisenä ihmisenä - julkisesti. Sen seurauksen hänet ylennettiin, hän tuli osalliseksi Jumalan vanhurskaudesta.

Sovellutus:

Millä perusteilla Sinä ajattelet kelpaavasi Jumalalle? Jumalalle kelpaa vain täydellinen - Jeesuksen pyhyys. Saamme kätkejytyä siihen pyhyyteen juuri nyt! Millä perusteella ajattelet Jumalan kuulevan Sinua? Jeesus on tullut armahtamaan syntisiä.

MISTÄ VOIMAA

JOHDANTO:

Kodeissamme on paljon lamppuja, joko hehkulamppuja tai loistevaloputkia. Meilläkin on jatkuvassa käytössä noin 50. Niitä rikkoutuu aika tasaisin välein, jolloin ne on vaihdettava uusiin. Kaupasta pitää tuon tuostakin ostaa ehjiä lamppuja. Ehjän lampun ja rikkinäisen lampun erottaa siitä, että toinen helisee. Ehjästä lampusta ei kuitenkaan ole mitään iloa, ellei se ole kiinni kannassa. Joskus se voi jäädä liian löysälle. Lamppu ei täytä tehtävänsä, ellei se saa sähköä. Kristityn suhteen on sama asia. Ellei meillä ole yhteyttä Kristukseen, emme täytä sitä tehtävä, joka meillä on. Tämä opetus liittyy yhteyteemme Jumalan kanssa. Onko se kunnossa?

I JEESUS ON VIINIPUU

Jh 15:1-3

Minä olen todellinen viinipuu, ja minun Isäni on viinitarhuri. Jokaisen oksan minussa, joka ei kannu hedelmää, hän karsii pois; ja jokaisen, joka kantaa hedelmää, hän puhdistaa, että se kantaisi runsaamman hedelmän. Te olette jo puhtaat sen sanan tähden, jonka minä olen teille puhunut.

Nämä sanat liittyvät Johanneksen evankeliumissa Jeesuksen jäähyväispuheeseen. Evankelista halusi tietoisesti sijoittaa nämä puheet kohtaan, joka on luonnollisin hengelliselle testamentille. Jeesus on puhunut tämän joko kiiristorstain ehtoollisen päätyttyä tai jossakin vaiheessa edeltävällä viikolla. Hän halusi vahvistaa opetuslapsia, jotka pian menettäisivät rakkaan Vapahtajansa. Jeesus ei jättäisi heitä yksin, vaan tulisi heidän luokseen Pyhässä Hengessä. Oli kuitenkin mahdollista, että opetuslapset väsyisivät, että kiusaukset kävisivät liian suuriksi, että heidän uskonsa valuisi hiekkaan. Siksi Jeesus kertoi heille tämän vertauksen viinipuusta ja sen oksista. Jeesus antaa jumalasuhteesta vertauskuvan, jonka opetuslapset varmasti muistaisivat.

"Minä olen todellinen viiniköynnös..." Tämä on Johanneksen evankeliumin viimeinen seitsemästä jumalallisesta lausumasta, jossa Jeesus käyttää itsestään Jumalan nimeä "Minä olen". Muut Jeesuksen jumaluutta kirkastavat "Minä olen" -sanat ovat: 6:35 "Minä olen elämän leipä..."

8:12 "Minä olen maailman valkeus..."

10:7,9 "Minä olen ovi..."

10:11,14 "Minä olen se hyvä paimen..."

11:25 "Minä olen ylösnousemus ja elämä..."

14:6 "Minä olen tie, totuus ja elämä..."

15:1,5 "Minä olen todellinen viinipuu..."

JEESUS ON VIINIKÖYNNÖS

Jeesus vertaa itseään viiniköynnökseen. Millainen kasvi se on? Viini on Vähästä - Aasiasta kotoisin oleva lehtensä pudottava pensas, joka kiipeilee kärhiversojensa avulla tuke pitkin. Se ei siis ole mikään puu, jossa runko olisi helposti erotettavissa oksista. Viiniköynnös koostuu oksista. Sen alkurungossa on useita kymmeniä erilleen hajautuvia pitkiä haaroja, jotka voivat ulottua kymmenen metrin päähän. Sen juuristo on vahva ja kaivautuu syvälle maahan. Viini kasvaa parhaiten lämpimässä ja aurinkoisessa paikassa. Se viihtyy ravintorikkaassa maassa ja tarvitsee paljon

kosteutta - varsinkin alkuvaiheessa. Kun viiniköynnös vanhenee, se pärjää vähemmällä kastelulla, koska se pystyy syvän juuristonsa avulla hakemaan maasta kosteutta.

Sovellutus:

Jeesus on kuin viiniköynnös, joka koostuu täällä maan päällä oksistosta, kristillisestä seurakunnasta. Tätä korostaa toinen Uuden testamentin käyttämä kuva ruumiista. Me olemme Hänen ruumiinsa. Niin kuin viinin tarvitsee erityistä kastelua, samoin nuori kristitty tarvitsee erityistä apua toisilta kristityiltä. Uskonelämän vahvistuessa, uskon juurtuessa syvemmälle Jumalan armoon ja Hänen sanaansa, uskova oppii imemään elämää suoraan maaperästä.

ISÄ ON VIINITARHURI

Minun Isäni on viinitarhuri. Hän hoitaa omiaan kuten hyvä puutarhuri konsanaan viinitarhaansa. Viinitarhurilla oli monenlaista hommaa tarhansa kanssa. Samoin Jumalalla omiensa kanssa. Vrt. Js 5:1-4 "Minä laulan ystävästäni, laulan rakkaani laulun hänen viinitarhastaan. Ystävälläni oli viinitarha lihavalla vuorenrinteellä. Hän kuokki ja kivesi sen ja istutti siihen jaloja köynnöksiä, rakensi sen keskelle tornin ja hakkasi sinne myös kuurnan. Ja hän odotti sen kasvavan rypäleitä, mutta se kasvoi villimarjoja. Ja nyt, te Jerusalemin asukkaat ja Juudan miehet, tuomitkaa minun ja minun viinitarhani välillä. Mitä olisi viinitarhalleni vielä ollut tehtävä, jota en olisi sille tehnyt? Miksi se kasvoi villimarjoja, kun minä odotin sen kasvavan rypäleitä?"

Puutarhuri pengersi viinitarhan yleensä etelän puoleiselle mäen rinteelle, kuokki, istutti taimet ja rakensi aidan viinitarhan ympärille luvattomien tunkeutujien, esim. ihmisten ja kettujen varalta. Yksi puutarhurin jokavuotisia töitä oli puiden 'puhdistaminen'. Kuivat oksat sahattiin pois poltettavaksi ja hedelmää tuottamattomat rönsyt karsittiin oksista tilan saamiseksi tuottavalle kasvustolle. Sellaiset puut, jotka eivät olleet moneen vuoteen tuottaneet hedelmää, hakattiin kokonaan pois. Kaikki nämä toimenpiteet palvelivat parempaa tuottavuutta.

JUMALA ODOTTAA HEDELMÄÄ

Viinipuu istutettiin tiettyä tarkoitusta varten. Sitä ei kasvatettu koristeeksi tai pelkän lehvästön tuottamiseksi. Siitä on tarkoitus saada rypäleitä, joista voitiin valmistaa viiniä. Viinipuun lehdet eivät ole sen hedelmä, vaan viinirypäle. Viinirypäleen tärkein ominaisuus ei ole väri, koko tai kauneus, vaan miltä se maistuu, millaista viiniä siitä tulee. Jumala odottaa omiltaan hedelmää. Niin kuin viinipuu, myös kristitty on syntynyt tiettyä tarkoitusta varten. Meidän elämämme tarkoitus on tuottaa hedelmää Jumalalle. Mitä on se hedelmä, jota Jeesus tässä tarkoittaa?

A. Pyhän Hengen kontrolloima luonne? Vrt. Pyhän Hengen hedelmät, Gl 5:22 "Mutta Hengen hedelmä on rakkaus, ilo, rauha, pitkämielisyys, ystävällisyys, hyvyys, uskollisuus, sävyisyys, itsensähillitseminen." Kristityn hedelmä ei kuitenkaan ole itsetarkoitus. Se, mitä nämä Hengen hedelmät saavat aikaan meidän kauttamme ovat niitä varsinaisia hedelmiä, joita Jeesus tässä tarkoittanee.

B. Rakkaus? Myös rakkaus on Pyhän Hengen hedelmää. Mutta rakkauskään ei ole itsetarkoitus.

C. Toisten kasvu Kristukseen? Kristityn elämän tarkoitus on tuottaa kunniaa Jumalalle. Kristitty tuottaa Jumalalle kunniaa kirkastamalla Häntä ja Hänen rakkauttaan maailman keskellä. Kristitty kirkastaa Jumalaa elämällä Hänen tahtonsa mukaan. Kertomalla Hänestä elämällään ja sanoillaan. Rakastamalla ihmisiä Jumalalle niillä lahjoilla, joita hänelle on annettu. Hedelmänä voidaan siis pitää sitä, mitä tapahtuu toisten ihmisten elämässä. Heidän pelastumisensa ja kasvunsa Kristuksessa on hedelmää, jota pysymisemme Kristuksessa synnyttää. Jumalan tavoitteena on täysi taivas. Hän käyttää meitä saadakseen sen täyteen. Meidät on kutsuttu seuraamaan Jeesusta ja kirkastamaan Häntä siellä, missä me olemme!

VIINIKÖYNNÖKSEN PUHDISTAMINEN

Oksan joka kantaa hedelmää, hän puhdistaa, että se kantaisi runsaamman hedelmän. Sellainen oksa, jonka yhteys runkoon ei lainkaan toimi, kuolee. Tällainen oksa karsittiin pois. Mutta sellaiset oksat, jotka tuottivat hedelmää, puhdistettiin, jotta ne tuottaisivat enemmän. Jos viiniköynnöksestä siis haluttiin hyvä sato, sitä piti leikata.

Viiniköynnös kasvattaa runsaasti versoja ja rypäleterttuja, mutta kaikki rypäleet eivät ehdi kasvaa ja kypsyä, vaan ne jäävät pieniksi ja heikkolaatuisiksi. Mitä enemmän on lehtiä ja hedelmättömiä rönsyjä, sitä vähemmän terttuja pukkaa. Viiniköynnöksen leikkauksen tarkoitus onkin kasvattaa ja parantaa rypäleiden määrää. Leikkaaminen myös parantaa rypäleiden laatua, makua. Usein leikataan pois myös terttuja varjostavat lehdet, jotta rypäleiden kasvu ja kypsyminen tapahtuisi paremmin. Viininviljelijät tukevat ja kannattelevat pensaan oksia, jotta ne eivät koskisi maahan. Maakosketuksen myötä hedelmiin tulee helposti kitkerä maku. Se ottaa makua maasta eikä juuren kautta. Jotkut pensaslajit alkavat maakosketukseen joutuessaan myös kasvattaa uutta pensastoa.

Sovellutus:

Meitä ei ole kutsuttu tuottamaan paljon lehtiä tai komeaa runkoa, vaan hedelmiä. Monet väärät rönsyt meidän elämässämme estävät hedelmän syntymistä. Kaikkein tehokkain hedelmäntappaja on synti. Jumala leikkaa meidän elämäämme usein vastoinkäymisten kautta. Mistä me imemme voimaa? E vaikuttaa hedelmäämme. Mikäli saamme voimamme Kristuksesta, hedelmämme maistuu hyvältä. Mikäli imemme tästä ajasta, maailmasta, saa hedelmämmekin turhaa kitkeryyttä.

II PYSY PUUSSA

Jh 15:4-6

Pysykää minussa, niin minä pysyn teissä. Niinkuin oksa ei voi kantaa hedelmää itsestään, ellei se pysy viinipuussa, niin ette tekään, ellette pysy minussa. Minä olen viinipuu, te olette oksat. Joka pysyy minussa ja jossa minä pysyn, se kantaa paljon hedelmää; sillä ilman minua te ette voi mitään tehdä. Jos joku ei pysy minussa, niin hänet heitetään pois niinkuin oksa, ja hän kuivettuu; ja ne kootaan yhteen ja heitetään tuleen, ja ne palavat.

Opetuslapset eivät kannata Jumalan tahdon mukaista hedelmää omasta voimastaan, erossa Jeesuksesta. Hedelmän saa aikaa Jeesus. Niin kuin oksa saa elinvoimansa rungosta, samoin kristitty saa elinvoimansa Jeesuksesta. Siksi opetuslapsen osa on pysyä kiinni rungossa, Jeesuksessa. Se merkitsee käytännössä myös sitä, että heidän on pysyttävä kiinni toisissaan, sillä viiniköynnöksen oksat saavat elinvoimansa toinen toisensa kautta.

Sovellutus:

Me emme pysty puristamaan mitään hyvää hedelmää itsestämme. Huonoa hedelmää syntyy kyllä puristamattakin... Jeesus meissä synnyttää ne hedelmät, joita elämämme tuottaa. Mutta sitä hedelmää, jota Jeesus saa meissä aikaan, emme näe itse. Jos näkisimme, söisimme sen. Siksi emme itse aina tiedä, millaista hedelmää elämämme taivaaseen kantaa. Jumala peittää sen meiltä. Ahdistumme, jos tuijotamme hedelmiimme. Emme ahdistu, jos tuijotamme Jeesukseen. Jeesus ei odota meidän ensi sijassa saavan paljon aikaan, vaan pysyvän Häntä lähellä. Kuivat viinipuun oksat sahattiin irti ja poltettiin nuotiossa. Tällä kuvalla Jeesus viitanee uskosta osattoman ihmisen kohtaloon, kadotuksessa palamiseen.

Sovellutus :

Tämän perusteella ihmisen, joka on tuntenut Jeesuksen, on mahdollista luopua pois Kristuksesta ja joutua kadotukseen. Jeesuksessa ei ole automaattista, saati vastentahtoista. Se edellyttää omaa tahtoa, halua pysyä Hänen armossaan ja rakkaudessaan. Kukaan ei myöskään luovu Jeesuksesta tahtomattaan tai vahingossa. Jumala varoittaa ja nuhtelee Pyhän Henkensä kautta katkenneesta Jumala-yhteydestä ja kutsuu puhdistukseen. Itsensä toistuva kovettaminen näille varoituksille

paaduttaa lopulta ihmisen niin, että hän ei kaipaakaan Kristuksen yhteyteen.

Meidän on kuitenkin syytä olla varovaisia arvioissamme. Kaikki ei näy ulospäin. Vrt. Omenapuu. Olin jo varma, että oksa on kuivunut, mutta seuraavana vuonna siinä olikin lehtiä. Monen katkaisemani oksan kuoren alla on sittenkin ollut vihertävä kerros. Siksi Jeesuskin kertoi toisessa vertauksessaan puutarhurista, joka pyysi armonaikaa hedelmättömälle puulle (Lk 13:8).

III PYSY SANASSA

Jh 15:7-11

Jos te pysytte minussa ja minun sanani pysyvät teissä, niin anokaa, mitä ikinä tahdotte, ja te saatte sen. Siinä minun Isäni kirkastetaan, että te kannatte paljon hedelmää ja tulette minun opetuslapsikseni.

Niin kuin Isä on minua rakastanut, niin minäkin olen rakastanut teitä; pysykää minun rakkaudessani. Jos te pidätte minun käskyni, niin te pysytte minun rakkaudessani, niinkuin minä olen pitänyt Isäni käskyt ja pysyn hänen rakkaudessaan.

Tämän minä olen teille puhunut, että minun iloni olisi teissä ja teidän ilonne tulisi täydelliseksi.

Kristuksessa pysyminen on Hänen rakkaudessaan pysymistä. Se on sen uskomista, että 'niin on Jumala minuakin niin rakastanut, että antoi ainokaisen Poikansa...' (Jh 3:16). Yhtä paljon kuin Isä rakasti Jeesusta, yhtä palavasti Jeesus rakastaa meitä. Kristuksen rakkaudessa pysyminen on luottamista Jumalan lupaukseen anteeksiantamuksesta Kristuksessa. Tämä luottamus syntyy Jumalan sanan ääressä.

Jo aiemmin kolmannessa jakeessa Jeesus sanoi: Te olette jo puhtaat sen sanan tähden, jonka minä olen teille puhunut. Jeesuksen Sana puhdistaa ja tuottaa hedelmää! Opetuslapset olivat jo puhtaat, sillä Jeesuksen opetus oli puhdistanut heidät. Jeesuksen sanoissa on puhdistava ja hedelmää tuottava voima meidänkin elämässämme. 'Hedelmämme' laatu ja määrä on suoraan verrannollinen siihen, millä elämäämme ruokimme. Käytännössä Jeesuksessa ja Hänen rakkaudessaan pysyminen on pysymistä Hänen sanassaan. Ojentautumista Hänen sanojensa mukaan. Hänen sanoissaan on sekä totuus että armo. Hän on ilmaissut rakkautensa Sanassaan, sen kautta tulemme siitä osallisiksi. Yhtä paljon kuin Isä rakastaa Jeesusta, yhtä paljon Hän rakastaa Sinua!

Vrt. Pienten lasten kanssa ei ole aina ihan yksinkertaista käydä vaikkapa kaupassa. Kun sanoo: "Pysykää tässä kärryjen vieressä, minä haen juustoa," on melko varmaa että joku neljästä lapsesta onkin päättänyt lähteä äidin perään. Samalla tavalla moni meistä on kyllä kuullut Jeesuksen sanat, mutta toiminut omin päin.

Jeesuksessa pysyminen on Hänen sanoissaan pysymistä. Kun pysymme Jeesuksen sanassa, Hän vaikuttaa Jumalan tahdon mukaista rukousta ja hedelmää. Tässä liitetään yhteen rukous Jeesuksen nimessä ja hedelmä, jota yhteys Häneen synnyttää. Rukous liittyy tähän 'hedelmäntuottamisprosessiin'. Jumala on itse sitoutunut niin omaan Sanaansa, että Hän valvoo sitä toteuttaakseen sen. Jos me rukoilemme jotakin, mihin Raamattu kehottaa, voimme olla varmat, että Jumala kuulee ja vastaa. Voimme kyllä joutua odottamaan, mutta Hän vastaa.

Miksi Jeesus sanoi nämä sanat? Tämän minä olen teille puhunut, että minun iloni olisi teissä ja teidän ilonne tulisi täydelliseksi." Tämä ei ole pelottelua. Jeesus halusi rohkaista opetuslapsiaan ja meitäkin. Sinä olet osa Jeesus-viiniköynnöstä. Pyhän Hengen antama Jeesus-elämä virtaa Sinussa. Pysy Jeesuksessa. Hän saa aikaan myös hedelmää, lisää sieluja taivaaseen.